ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 200 (6390)
ОКТЯБРИИН 10
СРЕДА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

КОЛХОЗОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

Колхозно байгуулалта советскэ деревнин түхэлые үндэһөөрнь хубилгаа.

Үшөө 1934 ондо нүхэр Сталин иигэжэ хэлээ һэн:

«Үгэ эли газартаа церковьтэй, нюур урядникгуудай, попуудай, кулагуудай һайн һайн гэрнүүдтэй аад, толгодоо таряашадай һандаржа эбдэрһэн гэрнүүдтэй хуушан деревни болобо болоно эхилбэ. Тэрэнэй орондо ниитын ажахын барилгануудтай, клубтэй, радио, кино, һургуулинууд, библиотекэнүүд болон яслинуудтай, тракторнууд, комбайнууд, молотилканууд, автомобильнуудтай шэнэ деревни бии боложо байна. Кулагууд-мүлжэгшэдэй, ростовщигууд-шуһашадай, купец-хонтоодой, абай-урядникгуудай хуушанай солото фигуранууд үгы болоо. Мүнөө колхозууд болон совхозуудай, һургуулинууд болон клубуудай ажал ябуулагшад, ахалагша трактористнууд болон комбайнернууд, газартаряалангай ба малажалай бригадирнууд, колхозой полинуудай эрэгтэй ба эмэгтэй эрхим ударнигууд солото хүнүүд болоо».

Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр манай, советскэ таряашад хадаа хүдөө ажахые саашадань дэбжүүлхын түлөө шанга шанга илалтануудые туйлана. Энэ тэмсэлдэ манай колхозуудта олон кадрнууд ургана, хатуужана.

Советскэ деревниин ажал-ябуулагшадай дунда колхозно хүтэлбэрилхы кадрнууд, тон түрүүндэ колхозой түрүүлэгшэнэр хүндэтэй һуури эзэлнэ. Совет таряашадай түрүү түлөөлэгшэдэй колхозно байгуулалтын олон жэлэй гайхамшагта хүтэлбэрилэгшэд болон дэбжүүлэгдээ. Манай колхозно түрүүлэгшэд болбол колхозно байгуулалгада партиин политикые бодото дээрэнь бэелүүлжэ, хүдөө ажахын культурануудай ургасые нилээд дээшэлүүлхэ, ниитын малай тоо толгойе олошоруулжа, нэгэн доро тэрэнэй ашаг шэмыень нилээд ехээр ургуулха — гэһэн хүдөө ажахын гол зорилгые шиидхэлгэдэ деревниин ажалшадай бүхы хүсые элсүүлнэ.

Колхозой түрүүлэгшэ — олониитын тэргүүнэй ажал-ябуулагша мүн. Колхозуудай тэрээндэ ехэ найдабаряа үзүүлһэниин тэрэ болбол ниитын томо ажахые шадабаритайгаар хүтэлбэрилхэ, социалистическэ гүрэнэй, колхозуудай ба колхозникуудай интересүүлые наринаар сахиха ёһотой. Парти ба правительствын табиһан зорилгонуудые дүүргэхын түлөө шанга зоригтойгоор тэмсэхэ, колхозно ниитэтэй нягта харилсаатай байха, колхозно ажахын малажалай асуудалнуудые эдэбхитэйгээр шиидхэлгэдэ, колхозно байгуулалгые саашадань бэхижүүлгэдэ тэдэнние хүтэлбэрилжэ шададаг байхыень колхозой түрүүлэгшэһээ эринэ.

Энэ харюусалгатай ба хүндэтэй зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула колхозой түрүүлэгшэ болбол колхозные хүтэлбэрилгын методүүдые һайнаар мэдэхэ, наукын ба техникын мэдээсэлэй үндэһэ һуури дээрэ колхозно үйлэдбэрииие ургашань хүтэлхэ ёһотой. Энэ хадаа, колхозой түрүүлэгшэ болбол ехэ хэрэгтэй эрдэмтэй байха, тогтомол һураха, өөрынгөө политическэ хэмжээе ба мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ ёһотой.

Партиин үдэр бүриин анхарал оролдолгын ашаар манайда колхозуудай олон мянган гайхамшагта хүтэлбэрилэгшэд, колхозно үйлэдбэриин бэлигтэй эмхидхэгшэд хүмүүжүүлэгдээ. Түрүү колхозой түрүүлэгшэнэр: Новосибирскэ областиин «Гигант» гэжэ хүдөө ажахын артельһээ Щадрин, Кировскэ областиин «Красный Октябрь» артельһээ Прозоров, Одесскэ областиин Буденный нэрэмжэтэ артельһээ Посмитный, Узбекскэ ССР-эй Кагановичын нэрэмжэтэ артельһээ Турсункулов, Краснодарска хизаарай «Память Ленина» колхозһоо Шевченко болон бусад олон нүхэдэй нэрэнүүд бүхы орон соомнай элитэ болонхой. Түрүү колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй, жэшээлхэдэ, «Память Ленина» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шевченко ба бусадай ажал-ябуулгадань ямар юумэн онсо байнаб? Тон түрүүндэ колхозникуудай бүхы ажабайдалда колхозой ниитын үйлэдбэриин шиидхэхы үүргэтэй байхые ойлгохо ябадал болоно. Партиин организациин хүтэлбэреэр нүхэр Шевченко болбол ургасые дээшэлүүлгэдэ, ниитын малажалые хүгжөөлгэдэ, гүрэнэй үмэнэхи уялгануудаа заатагүй дүүргэлгэдэ, колхозно ажахын товарностие дээшэлүүлгэдэ. колхозуудай ургасаараа социалистическэ үргэн үйлэдбэриин гол услови болохо ниитын ажахые шухала хэмжээтэйгээр хүгжөөлгэдэ колхозникуудай хүсэл оролдолгые зорюулна.

Иимэ жэшээнүүдые олоор харуулжа болохо байгаа. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, түрүүтэй хүтэлбэрилхы кадрнуудые хүмүүжүүлгэ хадаа колхозно үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхын шиидхэхы хэрэг болоно. Деревнидэхи хүдэлмэри тухай үгэ сооо нүхэр Сталин иигэжэ заагаа һэн: «...Ажахын хүтэлбэрилгын түлөө гол харюусалгань тус тус таряашадһаа мүнөө колхозой хүтэлбэрилхы ядродо шэлжэн ороо».

Олон зуун, заримдаа мянгаад айлнуудтай, газартаряалангай томо ажахые имагтал түсэбтэ хүтэлбэриин ёһоор эрхилжэ болохо байна. Колхозуудые саашадань бэхижүүлхын тулада колхозуудые эрдэм һургуулитай, мэргэжэлтэй, шадабаритай хүтэлбэрилэгшэдөөр хангаха хэрэгтэй. Эдэнэр хадаа колхозой ажалые зүбөөр эмхидхэхэ, ниитын ажахын хүгжэлтые шадамараар түсэблэхэ, саашанхи дэбжэлтын ба бадаралтын замаар тэрэнние урагшань хүтэлхэ шадабаритай байха зэргэтэй.

Олон партийна организацинууд колхозно хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэнэ. Тэдэнэр зүб замаар: колхозно хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ, тон түрүүн колхозой түрүүлэгшэнэрэй тушаалда хүдөө ажахын дээдэ ба дунда һургуулитай мэргэжэлтэдые дэбжүүлхэ замаар ябажа байна.

Краснодарскэ хизаарай Лабинска районд кадрнуудтай хэгдэдэг хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай мүнөөдэр «Правда» бэшэбэ. Энэ районд бүхы колхозуудай түрүүлэгшэнэрээр агрономууд ба зоотехнигууд һунгагдаа, эдэнэр колхозно үйлэдбэриие һайн мэдэнэ, тэдэнэй үмэнэ табигдаһан зорилгонуудые дүүргэжэ шадаха байна. Мэргэжэлтэй кадрнуудаар колхозуудые бэхижүүлһэнэй ашаар Лабинска районд томодхогдоһон колхозуудай ниитын үйлэдбэриие хүгжөөлгэдэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа.

Колхозуудые хүтэлбэрилгэдэ мэргэжэлтэд ямар шэнэ юумэ оруулааб? Тэдэнэр колхозно эдэбхитэдэй ба бүхы колхозникуудай анхаралые амар юумэндэ хандуулһан байнаб? Тэдэнэр болбол колхозно үйлэдбэриин хүгжэлтын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ научна ёһоор хандаха ябадал колхозуудые хүтэлбэрилхэ хүдэлмэридэ оруулһан байна. Тэдэнэр хадаа колхозно үйлэдбэриин һалбаринуудай харилсаа холбоое анхаралтайгаар шудална, энээнэй үндэһөөр колхозуудай ниитэ ажахын бүхы талын хүгжэлтэ туйлана.

Колхозуудые толгойлдог болоод байхадаа, мэргэжэлтэд болбол наукын, техникын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ колхозникуудай анхаралые хандуулна. Тэдэнэр болбол түрүү агрономическа наукын үндэһэ һууринуудта колхозникуудые һургаха, газартаряалангай ба малажалай мастернуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдээр колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэхижүүлхэ талаар һүүлэй үедэ оронойолон районуудта нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Хүдөө ажахын дээдэ ба дунда һургуулитай олон мянган мэргэжэлтэд колхозуудай түрүүлэгшэнэр болож дэбжүүлэгдээ. Тэрээнһээ гадна, хэдэн мянган мэргэжэлтэд курсада һуража байна, тэдэнэр колхозой түрүүлэгшэнэрэй тушаалда дэбжүүлэгдэхэ резерв болохо юм.

Зүгөөр, энэ болбол колхозуудта хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые дэбжүүлхэ ехэ хүдэлмэриин эхин лэ гээшэ. Хэдэн областьнуудта энэ хүдэлмэриие мүнөө хүрэтэр үшөө үргэн далайсатайгаар ябуулнагүй. Украинын, Белоруссиин, Казахстанай зарим областьнуудай, Смоленскэ, Калининска, Ярославска областьнуудай колхозуудай тон үсөөниинь агрономууд ба зоотехнигууд толгойлно. Хүтэлбэрилхы колхозно кадрнуудые мэргэжэлтэдээр бэхижүүлхэ хэрэгые партийна организацинуудай хэрэгсээгээгүй дээрэһээ иимэ нормальнабэшэ байдал тохёолдоо.

Колхозуудые, тон түрүүндэ томодхогдоһон колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар саашадань бэхижүүлгэ хангаха шухала, энээниие партийна организацинуудай эгээл шухала ба хойшолуулашагүй зорилгонуудай нэгэн гэжэ тоолохо. Колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй составые бэхижүүлхэ, тон түрүүн политическэ ба хэрэг ажалайнгаа талаар шалгагдаһан, хүдөө ажахын дээдэ ба дунда һургуулитай мэргэжэлтэдые шэлэн оложо, энэ хүдэлмэридэ дэбжүүлхэ хэрэгтэй. Тэрээнтэй хамта дүй дүршэлтэй практигуудай—колхозой түрүүлэгшэнэрэй хүдөө ажахын һургуулитай болохын тула туһалха хэрэгтэй.

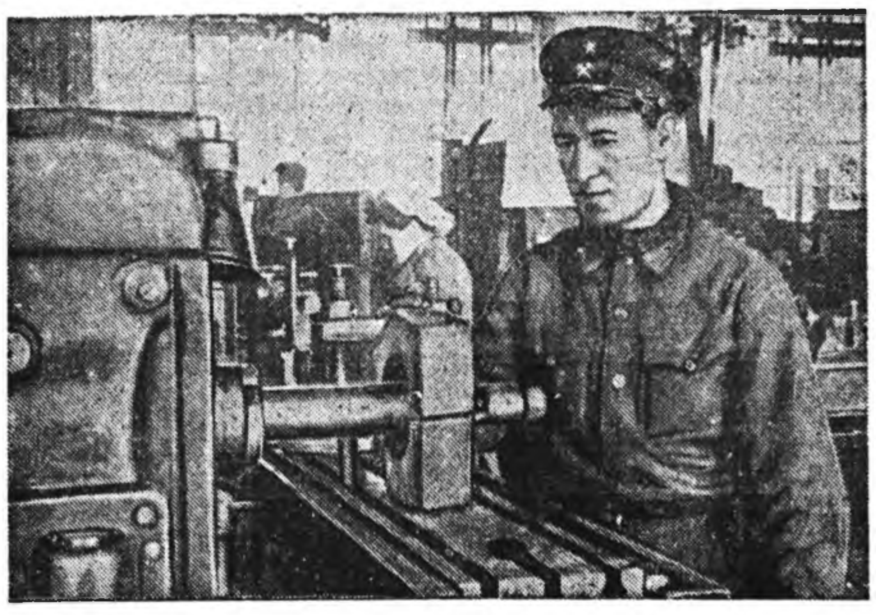
Хүтэлбэрилхы колхозно кадрнуудые политическэ хүмүүжүүлгэдэ онсо анхарал табигдаха ёһотой. Кадрнууд тушаа үнэхөөрөө анхарал табидаг партийна организаци болбол колхозой түрүүлэгшэ бүхэнэй һуралсаха, марксистско-ленинскэ теориие тэрэнэй шудалха, ажахые большевистскээр хүтэлбэрилхэ шадабарида һураха ябадал туйлажа шадаха ба туйлаха ёһотойшье байна.

Колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые хүдөө ажахын мэргэжэлтэдээр бэхижүүлхэ, практическа хүдэлмэри дээрэ тэдэниие ургуулха ба бэхижүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай шухала хэрэг мүн.

(Октябриин 8-най «Правдын» түрүү бэшэг).

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ

★ ★

Улан-Удэ станциин депо. Механическа цехын фрезеровщик Виктор Андреевич Домбровский фрезерна хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилнэ. Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, сентябрь һарынгаа даалгабариие нүхэр Домбровский 220 процент дүүргээ. Мүнөө тэрэ хадаа үдэр бүриингөө даалгабариие 220—250 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Домбровский кривошип точилдожо байна.

А. Мантаевай фото.

★ ★

Арадуудай хани барисаан мандаг лэ!

Могилевско локомобильна заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хүсэн түгэс Эхэ оронойнгоо түлөө тон ехэ омогорхолтойгоор Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гарнуудаа табяа. Энэ шухала, түүхэтэ документдэ гарнуудаа табиха зуураа, эб найрамдалай тала баригшадай лагериие шэн зоригто ажалаараа бэхижүүлэлсэхэбди гэжэ үгэеэ үгөөбди. Локомобиль бүтээгшэд хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, гурбадахи кварталайнгаа даалгабариие үлүүлэн дүүргээ.

Эб найрамдалай агууехэ туг баригша нүхэр И. В. Сталинда эльгээһэн бэшэг соо абтаһан уялгануудынай амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна. Ноябриин түсэбөөр манай заводой үйлэдбэрилэн гаргаһан локомобильнуудые оронойманай колхозууд, леспромхозууд, МТС-үүд мүнөө абажа байна. Предприятиимнай бүхы хүдэлмэришэд эб найрамдалай стахановска вахтада жагсанхай. Хоёрдохи хүдэлмэришэн бүхэмнай хоёрзуутан болонхой. Түмэршэ дархан Михаил Рубкин гэгшэ эдэ үдэрнүүдтэ даалгабаряа 400 процент дүүргэнэ. Зуборезчик Семен Быков гэгшэ хоёр шэнэ мэргэжэлнүүдые—харуулдагшын ба фрезеровщигой мэргэжэлнүүдые һаяхан шудалаа. Мүнөө гурбан станок дээрэ хүдэлмэрилнэ.

Бидэнэр эб найрамдалай түлөө ажалланабди. Эб найрамдалай агууехэ хэрэгые бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнтэй хамта шэн зоригтойгоор хамгаалхабди.

К. И. Иванов, эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедтэ туһалха комиссиин түрүүлэгшэ.

Эб найрамдал хэзээдэ илаха

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табилгада зорюулһан суглаан Бурят-Монголой Главвторчермедэй управленидэ болобо. Управлениин начальник нүхэр Заборский эб найрамдал хамгаалгада зорюулһан элидхэл хээ. Һүүлээрнь, хүдэлмэришэн нүхэр Комаров үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ:

— Немецкэ фашистнуудай үүдхэһэн дайнай эсэстэ хэдэн олон инвалидууд ба үншэн хүүгэд үлөө һэн. Тэрэниие огто мартахагүйбди. Бидэнэр шэнэ дай хүсэнэгүйбди. Шэнэ дай үүдхэжэ байһан американо-английска нохосуудые номгоодхохын тула Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада нэгэн дуугаар гараа табия!

Мүн хүдэлмэришэн нүхэр Лазовский иигэжэ мэдүүлээ:

— Энэ Хандалгада гараа табиха зуураа, хара металлнуудые бэлэдхэхэ ба ашаалан ябуулха жэлэйнгээ түсэб декабриин 5 болотор дүүргэжэ, агууехэ Сталинска Конституциин һайндэрые эрхим амжалтаар тэмдэглэхэ уялга абанаб.

Эндэ сугларааашад Октябрьска социалистическэ революциин 34 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, хара металлнуудые бэлэдхэхэ ба ашаалан ябуулха октябрь һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид, тиихэдэ дүрбэдэхи кварталайнгаа түсэбые ноябриин 7 болотор дүүргэхэ уялга абаа.

И. Шмулевич.

Шэн зоригто ажал

Агууехэ гуманист А. М. Горкиин нэрэмжэтэ магистралиин түмэрзамшад эб найрамдалай хэрэг сахин хамгаалалсахын тула бүхы советскэ арадтаяа хамта шэн зоригтойгоор ажаллажа байна.

Агууехэ барилганууд худар ашаа шэрэхэ зуураа, советскэ арадайнгаа юу хэжэ байһые бидэнэр харанабди. Булад магистраляар ашаа шэрэжэ ябахадамнай сталинска эпохын агууехэ барилганууд харагдажа байдаг. Эдэниие харахадаа эб найрамдалай түлөө, дайнда эсэргүүсэн улам шангаар тэмсэхэ зориг хүсэл түрэдэг байна. Мүнөөдэр үсэгэлдэрэйхиһөө үлүү һайнаар, үглөөдэр мүнөөдэрэйхиһөө бүри һайнаар хүдэлмэрилхэ дуран хүрэдэг юм.

Ажалайнгаа бүтээсые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлхэ, социалистическэ Эхэ оронойнгоо экономическа хүсэ шадалые улам бүри бэхижүүлхэ гээшэ эб найрамдалай хэрэгтэ ехэхэн нэмэри болохо байна гэжэ советскэ хүнүүд һайса мэдэнэ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гарнуудаа табиһанай һүүлээр бидэнэр нормоһоо хоёр дахин үлүү ехэ ашаатай поезднуудые жолоодонобди. Һүүлэй хоёр неделиин туршада бидэнэр түсэбһөө гадуур ашаатай гурбан поезднуудые жолоодожо, 9 тонно түлишэ алмаабди. Энэ хадаа эб найрамдалай хэрэгтэ бидэнэрэй оруулалта гээшэ.

В. Рябинин, Горьковско түмэр замай Горький-Сортировочная депогой ахалагша машинист.

Амжалтануудые туйлана

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиһанайнгаа һүүлээр Мысовая станциин нүүрһэнэй складай хүдэлмэришэд эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, ажалай үндэр амжалтануудые туйлажа байна.

Нүүрһэнэй складай коллектив нүүрһэ ашаалха сентябрь һарынгаа түсэб 180 процент дүүргээ. Нүхэр Нифонтовой халаанайхид социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлнэ. Тэдэнэр паровозуудые нүүрһээр хангалгада нэгэшье һаад ушаруулангүй, энээндэ хэрэглэгдэдэг сагые таба минутаар түргэдхэһэн байна.

Һарынгаа даалгабариие 213 процент дүүргэһэн ашаалагша Кулагин өөһэд хоорондын мүрысөөндэ түрүүлбэ. Мүн ашаалагшад Новиков, Евсюнин, Макашов ба бусад эрхимээр хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр һарынгаа даалгабариие 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Н. Святогор.

Стахановска вахтада жагсаба

Ленинэй орденто Бурят-Монголой оперо ба балетэй театрын барилгада хүдэлмэрилжэ байгаа слесарьнүүд, штукатурщигууд, монтажнигууд, столярнууд Октябрьска социалистическэ революциин 34-дэхи жэлэй ойн урда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлжэ байна. Стахановецууд Юрьев, Белокуров, Еровский ба бусад нормонуудаа 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Тэдэнэр эб найрамдалай вахтада жагсаад, барилгын хүдэлмэриие болзорһоонь урид һайн шанартайгаар дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, мүнөө бүри эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

И. Петров.

БҮХЭСОЮЗНА КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАТ

Баргажанай гүн тайгын хормойдо, баян тэнюун Дагальжин нютаг оршоно. Намарай дуулим үдэшэ Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба балетэй театрын байшан сооһоо танил хүнэй дуугархань радиогоор тэндэ элихэнээр соностожо, тэрэниие Дагальжин тосхоной хүнүүд ехэ баяртайгаар шагнаба. Энэ хадаа эб найрамдалай тала баригшадай республиканска конференциин трибуна дээрэһээ нютагайнь хүн, эрдэмтэ хирург Эрдэн Раднаевич Раднаев табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгые дэмжэн байһанаа республикын ажалшадай зүгһөө мэдүүлжэ байба:

—Эб найрамдалда дуратай манай советскэ арад амгалан ажал эрхилнэ. Жэл бүхэндэ олон тоото фабриканууд, заводууд, гидростанцинууд, санаторинууд, больницанууд шэнээр байгуулагдана. Большевистскэ партиин хүтэлбэреэр манай агуухэ ороной арадууд шэн зоригто ажалаа улам эршэдхэнэ. Бидэ, советскэ медицинын хүдэлмэрилэгшэд, ажабайдал хүгжөөхэ, мүн хүниие ута наһатай болгохо гэһэн асуудалнуудые шэнжэлэн шиидхэжэ, оронойдой элитэ хирург Пироговой ажал-ябуулгые үргэлжэлүүлнэбди.

Харин американо-английска империалистнууд шэнэ дай үүдхэжэ, арад зониие алаха хюдаха, амгалан ажабайдал һандаргаха гэһэн зорилго урдаа табинхай. Тарбаган тахал гэхэ мэтын элдэб халдабарита муухай үбшэнүүдые тарааха гэжэ бэлэдхэл хэнэ. Теэд дэлхэйн бүмбэрсэгэй олон миллион ажалшад энэ һэдэлгэнүүдыень эрид буруушаана, дайн сэрэгтэ эсэргүү тэмсэлдэ эмхидэн жагсана, — гэжэ нүхэр Раднаев тэмдэглэбэ.

Бүхы дэлхэйн арадуудта эб найрамдал хангаха гээшэ прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй хүсэл мүн. Энэ хадаа Дагальжин тосхоной колхозникуудай хүсэл мүн..

Эрдэн Раднаев 1905 ондо түрэһэн аад, долоо наһатайдаа эсэгэһээ гээгдэн үншэржэ, бусадай үхэр мал адуулан, арай шамай хоолойгоо тэжээн амидардаг байгаа. Нэгэтэ Эрдэнэй гэртэ уйдхартай ушар тохёолдоо һэн. Бишыхан дүүнь хүндөөр үбшэлбэ. Теэд хэдэн дахин урюулһан ямбархуу лама арайхан гэжэ эдилгэ гуйлгатайгаар гэртэнь «морилходоо», хэнгэрэг дамаари наяргажа, уншалга уншаһанайнгаа һүүлээр мүлһэтэй хүйтэн уһа бишыхан дүүгэйнь үбшэн бэе уруу адхажархиба. Теэд уданшьегүй тэрэнь наһа барашаба. Эрдэн сошордон гэрһээ һуха харайн гаража, дүлии балай тайга соо, харьялаа түргэн горхоной эрьедэ бодолгото болон гансаарханаа һуужа байгаа һэн. Тиихэдэ баяд ноёдой барлаг ябанхаар, һургуулида орожо һуралсаха гэһэн һанал бодол бишыхан Эрдэнэй досоо бүхөөр түрөө һэн. Теэд имагтал Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай ашаар Эрдэнэй хүсэл эрмэлзэлгэ бүримүһэн хангагдаа. 1922 ондо, гражданска дайнда хабаадалсаһанайнгаа һүүлээр Москвско гүрэнэй университедтэ ороо һэн. Тэндэ элитэ хирургнууд Н. Бурденко, П. Герцен гэгшэд хүдэлмэрилдэг байгаа. Залуухан аад, һонор хурса Эрдэнэй оролдостой һайнаар һуралсахада, тэдэнэр үнэн зүрхэнһөө баясан туһалдаг бэлэй. Нүхэр Раднаев университет дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ мүн университедэй дэргэдэхи аспирантурые амжалтатайгаар дүүргээд, республиканска больницын хирургическа таһагые ударидахаа түрэл Бурят-Монголдоо эльгээгдээ һэн. 1934 ондо нүхэр Раднаевай түрүүшын научна зохёол хэблэгдэн гараһан байгаа. Саашадаа нүхэр Раднаев республиканска больницада хүдэлмэрилэн научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэри хэдэн жэл соо ябуулжа, «Суухын травматическа гэмтэлгэнүүд» гэһэн ном бэшээд, медицинскэ наукануудай кандидат болоһон байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ эрдэмтэ хирург Раднаев РСФСР-эй габьяата врачын нэрэзэргэдэ хүртөө һэн. Тэрэ үедэ БМАССР-эй элүүрые хамгаалгын Министерствын эвакогоспитальнуудай главна хирургаар хүдэлмэрилөө. Олон арбаад врачуудай хүдэлмэриие ударидан толгойлхо гээшэ орёо хүшэр байһаниинь мэдээжэ. Теэд Эрдэн Раднаевич тохёолдоһон бүхы бэрхэшээлнүүдые шадамараар ба түргэнөөр усадхадаг һэн. Тэрэ республиканска больница ударидахаһаа гадна, холын аймагуудта ошожо, үбшэнтэндэ туһаламжа үзүүлдэг байгаа. Энээн тушаа гансахан жэшээ харуулая. Мухаршэбэрэй эгээ холын колхозой гэшүүн Павлуцкиин хүндөөр үбшэлхэдэ, хирургическа түргэн туһаламжа хэрэгтэй болоод, нүхэр Раднаевые телефондо дуудаба. Эрдэн Раднаевич самолёдоор ошоод, ехэ орёо хүшэр операци хэжэ, нүхэр Павлуцкиин ами наһые абарһан байха юм. Нүхэр Раднаевай ажал-ябуулгада иимэ ушарнууд ехэ олон тохёолдодог. Теэд Эрдэн Раднаевич хүнэй бэеын элүүрые хамгаалха хэрэгтэ айхабтар ехэ анхарал оролдолго гаргадаг, түрүү советскэ врач байһанаа үзээ бүхэндэ харуулдаг байха юм.

Тиин нүхэр Раднаев өөрынгөө оролдолгото ажал-ябуулгаар республикын үргэн ниитэ ажалшадай дунда ехээр алдаршанхай. Эрдэн Раднаевич хамта 30 мянга шахуу операцинуудые хэһэн, научна 10 зохёолнуудые бэшэһэн байха юм. Мүн олониитын дунда научно-ойлгууламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна, элдэб шухала научна асуудалнуудаар лекцинүүдые уншана.

Байгша оной сентябрь һарада болоһон эб найрамдалай тала баригшадай республиканска конференци дээрэ нүхэр Раднаев эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна конференциин делегат болгогдон, нэгэн дуугаар һунгагдаһан байна. Эб найрамдалай хэрэгые хамгаалан бэхижүүлхэ тушаа республикын ажалшадай энэ хүндэтэ найдабариие нүхэр Раднаевай амжалтатайгаар дүүргэхэ байһаниинь лабтай.

В. Шитиков.

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэе

Республикын колхозуудай правленинүүдэй түрүүлэгшэнэртэ, партийна организацинуудай секретарьнуудта, малажалай фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ, бүхы коммунистнууд, комсомолецууд болон колхозниүүдта нээмэл бэшэг

Хүндэтэ нүхэд!

Мүнөө үедэ, тарянажалые хүгжөөлгэдэ горьтойхон амжалтануудай туйлагдаад байхада ба таряа үйлэдбэрилгые саашадань хүгжөөхэ шухала арга нүхэсэлнүүдэй бии болгогдоод байхада, малажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ зорилго хадаа хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ парти ба гүрэнэй гол шухала зорилго болгогдон табигдаа гэжэ колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй (1949—1951 онуудай) түсэб тухай түүхэтэ тогтоол соогоо ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет заагаа һэн. Колхозууд ба колхозниигуудай ажана тэниглэн байдалые саашадань нилээд ехээр һайжаруулхын тула мяха, өөхэ, һү болон һүнэй продуктнуудта арад зоной улам ургажа байгаа эрилтэнүүдые, мүн тэрэшэлэн нооһо, арһа болон малажалай бусад продуктнуудта хүнгэн промышленностиин улам ургажа байгаа эрилтэнүүдые хангаха арга олгохо хэмжээтэйгээр колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөн дэбжүүлхые парти ба правительство эриһэн байха юм.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ парти ба гүрэнэй гол шухала зорилго болгон, малажал бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ тухай большевистскэ партиин, советскэ правительствын шиидхэбэри хадаа хүдөө ажахыдань малажал гол һалбари бололог манай республикада илангаяа ехэ удхашанартай.

Малаа үбэлжүүлхэдээ үбэлэй бэлшээридэ найдахаяа болижо, хүсэд хүрэхэ тэжээлээр малаа хангаан, типовой байрануудтай боложо, малаа найдамтайгаар ба культурнаар харууһалгада республикын колхозууд ба совхозуудай эрид шууд шэлжэн орохынь тула большевистскэ парти, советскэ правительство болон нүхэр Сталин өөрөө Бурят-Монголой колхозно таряашадта материально-техническэ тон ехэ туһаламжа үзүүлээ, үзүүлжэшье байна.

Гүрэнэй туһаламжые, колхозно байгуулалтын барагдашагүй ехэ арга боломжонуудые шадамараар, эзэн ёһоор хэрэглэн, малажалые бүхы хэмжээгээрнь хүгжөөхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ тухай парти ба правительствын заабарииие дүүргэхын түлөө тэмсэлдээ түрүү колхозууд болон колхозниигууд горьтой амжалта туйлаа.

Гэхэтэй хамта, республика дотор бүхы дээрээ ниитын малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэб тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна. Советскэ Союзай бусад хизаарнууд ба областьнуудтай адли условидо байбашье, манай республика, тэрэнэй колхозууд ба совхозууд ниитын малажал хүгжөөхэ талаар хүлисэшэгүй ехээр гээгдэжэ ябана. Мухаршэбэрэй, Кударын, Ториин, Бичурын, Хэжэнгын, Сэлэнгын ба Зэдын аймагуудай колхозуудта ниитын малажал илангаяа муугаар хүгжөөгдэнэ.

Малажал хүгжөөхэ гурбанжэлэй түсэб тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые дүүргэхэ хэрэгтэ түбхын түрүүн партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай, колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй зариманайнь гүрэнэй ёһоор хандаагүй дээрэһээ ниитын малажал хүгжөөхэ түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ. Малые харууһалгын урданай метод хэрэглэхые хүсэһэн гээгдэнги ба хоротой һанал бодолнууд хадаа малай үбэлэй бэлшээридэ найдаад, тэжээл бэлэдхэхэ ба байрануудые бариха хүдэлмэри ёһотойгоор дүүргэхэгүй ябадалда олон колхозуудые хүргөө, тэрээнэй эсэстэ мал турадаг, ашаг шэмэнь доошолдог ба олоороо гарзалдаг байгаа. Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын турша соо олон колхозууд тон олон малаа үхүүлээ. Тэдэ малнуудай гарзалаагүй һаа малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэгдэхэһээ гадна, мүн нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэгдэхэ байгаа.

Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын бэрхэшээлтэйгээр үнгэрһэн болбошье, ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй, удаань ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой IV пленумэй зүгһөө шанга һануулга хэгдэһэн болбошье, республикын олон колхозуудта ниитын малажал хүгжөөхэ талаар мүнөө хүрэтэрөө хүсэд хубилалта хэгдээдүй.

Бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэб республика дотор бүхы дээрээ, илангаяа Ториин, Хориин, Ярууна, Зэдын, Хэжэнгын ба Сэлэнгын аймагуудай колхозуудта тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна.

Малай байрануудые шэнээр барилга ба хуушан байрануудые заһабарилга тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Малажалай фермэнүүдые малшадай кадрнуудаар бүридүүлгэ муугаар табигданхай. Олонхи фермэнүүдтэ һаалишад, хонишод ба пастугууд ехээр һэлгэгдэнэ, фермэнүүдтэ дүршэлгүй хүдэлмэрилэгшэдые табиха ябадал олон үзэгдэнэ.

Ниитын мал гаргашалха ябадал мүнөө хүрэтэрөө усадхагдаагүй, малые бэлшээн таргалуулха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ, орооной кампани хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Эдэ бүгэдэ хадаа малажалай хүшэр хүндэ байдалые улам хүндэдхэнэ.

Эдэ бүхы баримтануудые саашадаа тэсэжэ болохогүй.

Нүхэд! Мүнөө республикын колхозуудай малажал хүгжөөлгэдэ эгээн харюусалгатай үе ерэбэ. Колхоз бүхэн өөрынгөө доторой бүхы ресурснууд ба арга боломжонуудые хэрэглэн, жэлэй эсэс хүрэтэрхи саг соо колхозниигууд, хүдэлмэришэд болон албахаагшадһаа мал худалдан абажа, колхозойнгоо ниитын малай тоое хүсэлдүүлхэ уялгатай. Энээниие ниитын малажал хүгжөөлгын интересүүд, гүрэнэй ба советскэ арадай интересүүд эринэ. Мүнөө жэлэй ба ерэхэ жэлэй түсэбые дүүргэлгэ хадаа ниитын малые хэрзэргэ һайнаар үбэлжүүлһэнһээ дулдыдаха байна. Тиимэһээ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, колхозно малшад, бүхы колхозниигууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй ажал-ябуулгань малай үбэлжэлгэдэ жэшээтээр бэлэдхэхэ, тэрээниие эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ зорюулагдаха ёһотой.

Эгээн түрүүн, юунһээшье урид бүхы малаа һайн тэжээлээр хангахын тула оролдохо хэрэгтэй.

Мүнөө үедэ орооһото культурануудай бүхы соломо ба михиинэ, тариһан ногоонуудай — зелёнко би олон жэлэй ногоонуудай үбһэ суглуулга хадаа тэжээлэй запасые хүсэлдүүлхэ гол арга болоно. Зарим колхозуудай оһол назагай ба оролдосогүй тулюур хүтэлбэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэйнгээ гашуудалта байдалые мартаад, соломо ба михиинэ һүрилжэ абанагүй. Тэрээниие газарта буладаг, малда эдюулжэрхидэг байна. Иимэ ябадал хадаа колхозуудай ниитын малажал хохидуулхые хүсэһэн хэрэг мүн. Колхозуудай партийна организацинууд, малажалай хүдэлмэрилэгшэд, колхозниигууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд тиимэ хүнүүдые элирүүлжэ, гүрэнэй шанга харюусалгада хабаадуулха ёһотой. Нэгэшье үдэр һаатангүй бүхы соломо ба михиинэеэ ойрын үдэрнүүдтэ хуряажа абахын тула колхозниигуудые зүбөөр хубаарилан табиха шухала. Тэрээнтэеэ хамта комбайнаар ба жаткаар таряа үндэрөөр сабшуулһан газарта соломын узуур сабшалга эмхидхэхэ хэрэгтэй, һүүринүүдые һайнаар хоройлхо ба тэдэнэй малда эдигдэхэгүй, хулгайлалгдахагүйн тула харуул табиха ёһотой.

Зарим колхозуудай тогууд дээрэ тарянай үлэгдэлнүүд мүнөө хүрэтэрөө хуряагдаагүй зандаа хэбтэнэ, тэрэ болбол малнууд ба шубуудта концентрированнэ тэжээл болгогдон хэрэглэгдэхэ байгаа. Тарянай үлэгдэлнүүдые хатаажа, сэбэрлэхэ, тэрээниие гутаангүй, үрингүй колхозно складууд ба амбарнуудта зөөхэ хэрэгтэй.

Зеленко хуряалгые түргэнөөр түгэсхэхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулха шухала. Тэрээнэй шэлбэ дээрээ удаан байжа, тэжээлэйнгээ шанарые гээхэ ябадал гаргажа болохогүй.

Хүйтэн болотор колхоз бүхэн тэжээлэй корнеплодуудые хуряажа абаха, тэрээниие дулаан овощехранилищинуудта хадагалха ёһотой. Хүлдэнхэй корнеплодууд өөрынгөө тэжээлэй шанарые гээдэг байна.

Хаа хаанагүй үбһэ бэлэдхэлые үргэлжэлүүлхэ, сабшагдахаар газарые сабшажа, үбһыень суглуулан абаха, сабшалангай, ойн соорхойн ба залежай нэгэшье метр талмайе сабшангүй орхихо ёһогүй.

Нүхэд! Бүхы колхозуудта гүүртэ, отара ба адуун һүрэг бүхэндэ тэжээл гаргашалгын һара бүриин календарна түсэб зохёохо, тэдэнэй онсо илгаа ба тэжээлэй хэмжээе хараадаа абажа, фермэнүүд болон бригадануудые даагшадта тэжээлэй бүхы запасуудые хубааха, даалган үгэхэ шухала. Имагтал колхозуудай түрүүлэгшэнэр ба счетоводуудай гар табилгатай ордернуудаар тэжээл гаргашалха хэрэгтэй. Тиихэдээ һайн шанартай тэжээл 1951 оной намар гараһан түлнүүдтэ, 1952 оной үбэл ба хабар гараһан түлнүүдтэ, эхэ малда эдюулхын тула гамнаха хэрэгтэй. Республикын олон колхозууд гансал хабартаа — март, апрель, май соо силос малдаа эдюулжэ, буруу юумэ хэнэ. Иимэ практика хадаа үбһэ гамгүйгөөр гаргашалха ябадалда хүргэнэ, олон колхозууд тэжээлээр дутамаг байбашье, үбэл ба хабартаа малдаа силос эдюулнэгүй. Силос түбхын түрүүн һаамхай үнеэдтэ, түрэхэ хонидто эдюулхэ хэрэгтэй.

Соломо, михиинэ уридшалан буйлуулангүйгөөр, тиихэдэ таряа тээрмэдэнгүйгөөр малда эдюулхэдэ тэдэнэй тэжээлэй болосууд ба шанарынь ехээр гээгдэдэг гэжэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ба малажалай хүдэлмэрилэгшэдтэ һайн мэдээжэ. Тиигэбэшье олон колхозууд эдэ тэжээлнүүдые буйлуулангүйгөөр малдаа эдюулдэг зандаа. Ерэхэ үбэлжэлгын үедэ бүхы колхозуудта бүхы тэжээлнүүдые заабол уридшалан буйлуулжа малда эдюулхэ ёһотой. Тэрэнэй тула фермэ, гүүртэ бүхэндэ тэжээл буйлуулдаг отделенинүүдые эмхидхэхэ, энэ зорилгоор байрануудые, зэр зэмсэгүүдые үгэхэ, фермэнүүдые кормозапарнигууд, соломо хэршэхэ, таряа үйрүүлхэ, үндэһэ угааха ба хэршэхэ машинанууд, хайрсагууд, бочконууд болон бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха ёһотой

Бүдүүн тэжээл шэрэхэдээ, малда эдюулхэдээ тэрээниие гээлтэдэ ехээр оруулһан ябадалнууд зарим колхозуудта үзэгдэнэ. Ерэхэ үбэлжэлгын үедэ тэжээл гамгүйгөөр гаргашалха ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй. Энэ зорилгоор тэжээл шэрэхын тула үнэн сэхэ ба хүдэлмэридөө дүршэлтэй колхозниигуудые табиха, 3 центнерһээ бага бэшэ үбһэ ашажа, аргамжаар татаһанайнгаа һүүлээр заабол тармуураар һамнахые, мүн буулгажа һайнаар обоолхые тэдэнэрһээ эрихэ хэрэгтэй. Үлэгшэ үбһэнэйнь саһанда хушагдахагүйн, һалхинда үлеэлгэхэгүйн, хулгайлагдахагүйн тула үбһэ, соломо шэрэхэдээ һүриин оройе дууһынь нээхэгүй, харин нэгэ захаһаань оёортонь хүрэтэр абаха хэрэгтэй. Тиихэ зуураа, һүринүүдые нэгэ — хоёр үдэр шэрэхээр хубааха ёһотой. Фермэнүүд ба бригадануудта үбһэн, соломо заабол һүрилэгдэхэ ёһотой. Бригадирнууд ба фермэнүүдые даагшад мал эдеэлүүлхэ үедэ заабол байлсаха, һаалишан, хонишон, моришон бүхэндэ тэжээл өөрөө үгэхэ, мал бүхэндэ тэжээлэй хэр зүбөөр эдюулэгдэжэ байһые шалгаха уялгатай. Тиихэдээ тэжээлэйнь үдэрэй нормые эдисэ бүхэндэнь тэгшээр хубааха, тиихэдэ соломые үбһэндэ холингүй малай үдэр уһалһанай һүүлээр ба үдэшэ эдюулхэ хэрэгтэй. Олон колхозууд бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл малай хүл доро хаяжа эдюулдэг тула үлүү ехээр гаргашална. Тиимэһээ малай үбэлжэжэ байһан газар бүхэндэ ясли ба кормушкануудые түхеэрээд, имагтал тэдээн соо тэжээлээ хэжэ эдюулхэ ёһотой. Эдигдээгүй үлэһэн бүдүүн тэжээл суглуулжа, амяарынь обоолхо, удаань тэрээниие кормозапарник соо буйлуулаад. малдаа дахин үгэхэ хэрэгтэй. Колхоз ба фермэ бүхэндэ үбэлжэлгын бүхы үе соо минеральна тэжээлэй хэды шэнээн хэрэгтэй байһые тооложо, үбэлжэлгын эхилхэһээ урид тэрээниие, эгээн түрүүн тэжээлэй дабһа, яһанай ба мяха-яһанай гурил, мел, улаан шабар фермэнүүдтэ абаашаха шухала.

Нүхэд! Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэлгын шиидхэхы хоёрдохи условии хадаа малнуудые дулаан, хуурай байраар, һайн дэбисхэрээр хангалга болоно.

Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ба малажалай хүдэлмэрилэгшэд болбол хуушан бүхы байрануудые эзэн ёһоор заһаха, сэбэрлэхэ, дезинфекцилхэ, шэнэ байрануудай барилгые тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэхэ зорилготой. Ерэхэ үбэлжэлгын үе соо нэгэшье мал ба шубуун байрагүй үлэхэ ёһогүй. Энэ зорилго шиидхэхын тула барилгын, заһабарилгын бригадануудые энэ гэһээр бэхижүүлхэ, тэдээндэ колхозниигуудые нэмэжэ үгэхэ, бригадануудые мори унаагаар, зэр зэмсэгээр, барилгын шухала материалнуудаар (шэл, хадааһан, хирпиисэ ба хюрөөдэһэн материал) хангаха хэрэгтэй. Барилгын хүдэлмэринүүдые үнгэргэлгын тодорхой график зохёохо, тэрээниие колхозуудай правленинүүдэй ба бригадануудай үйлэтбэриин зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэхэ, заһабарилгые ба шэнээр барилгые һайн шанартайгаар, болзорһоонь урид түгэсхэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй. Партийна эхин организаци, колхозой правлени ба мэргэжэлтэд бүхэн бригадануудта үдэр бүриин туһаламжа үзүүлхэ, тогтоогдоһон графигай дүүргэлтые, хүдэлмэриин шанарые саг үргэлжэ хинан шалгаха, барилга дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан түрүү бригаданууд болон колхозниигуудай дүй дүршэл үргэнөөр пропагандировалха уялгатай.

Байрануудые бариха ба заһабарилхатаяа хамта бригаданууд болон фермэнүүдтэ шухала хэрэгтэй зэр зэмсэг (аса, тармуур, хүрзэ, хамуур, лом, ведро, бочко, бидон, фонарь, мал уһалха корыто) заһабарилха гү, али шэные худалдан абаха хэрэгтэй. Үбэлдөө хээрын уһалууринуудһаа малаа уһалдаг газарта уһалууринуудые шалгажа, тэдээнэй гүйхэн болоһон гү, али һабаяа урилһан байгаа һаань, уһалууриин шэнэ газар олохо, тэрээниие түхеэрхын тула шухала материал мүнөөнһөө тэндэ абаашаха хэрэгтэй.

Үбэлжэлгын үе соо малай саг соогоо уһалалгада анхаралаа ехээр хандуулха шухала. Бүхы түрэлэй малнуудые үдэртөө 2—3 дахинһаа үсөөн бэшэ уһалха ёһотой. Малнуудые багахануud гүүртэнүүдээр уһалуурида гаргаха хэрэгтэй, залуу малнуудые ехэ малнуудтай суганһ уһалжа ябашье болохогүй. Малые һайн ба элбэг дэбисхэрээр хангаха гээшэ малай үбэлжэлгэдэ шухала удхашанартай. Мүнөө фермэ бүхэндэ дэбисхэрэй хэды шэнээн хэрэглэгдэхые, мүн бии байһыень тооложо, тэрээниие нэмэжэ бэлэдхэхэ, малай үбэлэй байрануудта зөөхэ шухала. Энэ хүдэлмэридэ тусхай тооной хүдэлмэришэ хүсэ, мори унаа табижа, тэдээндэ дэбисхэр бэлэдхэхэ түсэб зохёожо үгэхэ, энэ хүдэлмэри дүүргэхэ болзор тогтоохо хэрэгтэй.

Нүхэд! Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэлгын шухалын шухала гурбадахи условии хадаа малнуудые өөһэдыень үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгэ болоно. Тэрэнэй тула колхоз бүхэн ойрын үдэрнүүдтэ хойшолуулашагүй иимэ хүдэлмэринүүдые хэхэ ёһотой: тамир шадалаар ахир ба үбшэн малнуудые илгажа тусгаар гүүртэнүүд болгохо шухала. Тэдэ гүүртэнүүдтэ сабшалангай хэнзэ, соломын узуур гэхэ мэтын бэлшээриин һайн участогуудые таһалан үгэхэ, хэрэгтэй болоо һаань, тиимэ малнуудта нэмэлтэ тэжээл эдюулжэ, үбэлжэлгын эхилтэр тэдээниие дунда гү, али һайн шадалтай болгохо, тиихэдэ үбшэн малнуудые эмшэлхэ ёһотой. Малай тамир шадалые дээшэлүүлхын түлөө пастугуудай дунда социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, малай адуулгын хойноһоо үдэр бүриин хиналта тогтоохо, эрхим хүнүүдые бүхы хэмжээгээр урмашуулха хэрэгтэй. Октябрь һарын турша соо малай ветеринарно-санитарна үзэлгэ ба эмнэлгые дүүргэхэ шухала, тиихэ зуураа, арһанай болон ушата үбшэнүүдые усадхалгада онсо анхарал хандуулха хэрэгтэй. Тэдэ үбшэнүүд хонидой нооһо гээлтэдэ оруулжа, тон ехэ материальна хохидол ушаруулдаг, хонидые тураажа, хэм гадна ехэ тэжээл гаргашалха ябадалда хүргэдэг байһыень мэдэхэ хэрэгтэй. Үбэлжэлгын турша соо малай элүүрэй ба шадал тамирай хойноһоо нарин нигтаар хаража, үбшэнэй тэмдэгтэй болоһон, шадал тамираа доошолуулһан бүхы малнуудые дары илгажа, үбдэһыень элүүр малтай ниилүүлэнгүй, амяарнь байлгаха, шадал тамираа муудаашадыень түргэнөөр һайжаруулхын тула һайнаар эдеэлүүлхэ хэрэгтэй.

Малнуудые амяар амяарнь байлгаха, эдеэлүүлхэ, тэрээнэй бэелүүлэгдэхэгүй газарта малай гансашье тамир шадал бэшэ, мүн тэдэнэй онсо илгаае хараадаа абажа, багахан бүлэгүүдээр харууһалха гээшэ үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ ехэ удхашанартай. Тэжээлэй үлэгдэлнүүдые ба муу шанартайень шадал багатай, аймхай малнуудай эдидэг, уһалуури дээрэ садатараа уһалангүй, түргэнөөр муудадаг байһые мэдэхэ хэрэгтэй. Иимэ малнуудые ямаршье шадалтай байгаа һаань тусгаар бүлэг болгон илгаха, тэдээндэ үхэрэй, хсниной, гахайн байра соо тусгаар таһалгануудые хэхэ, тиихэдэ, ехэ хүйтэн үдэр тэдэниие хушалтатай дулаан байра соо эдеэлүүлхэ хэрэгтэй, адуулганда ябабашье гаргажа болохогүй.

Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна эхин организацинууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд «1951—1955 онуудай туршада республикын колхозуудта хони олоор үсхэбэрилхэ ба нооһо ехээр бэлэдхэхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой ба БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бэелүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха ёһотой. Хонидто тогтоогдоһон нормын ёһоор тэжээл таһалан үгэхэ, нооһо тушааһанай түлөө абаһан концентрированнэ тэжээлнүүдые имагтал хонидто эдюулхэ шухала. Үбэлжэлгын эхилтэр үбэлэй байрада оруулхын тула отарануудые 250—300 толгой хониһоо бүридүүлхэ, тиихэдээ хонидые гансашье эмэ эрынь илгаагаар бэшэ, мүн үүлтэрэй илгаагаар — нарин ба шэрүүбтэр нооһотой, мүн шэрүүн нооһотой хонидые заабол амяар амяарнь харууһалха, ОТФ-нүүд ба бригадануудтахи хонин ажалда дурагүй, оролдосогүй ба үнэн сэхэ бэшэ бүхы хүнүүдые ажал мэдэхэ, үнэн сэхэ колхозниигуудаар һэлгэхэ хэрэгтэй.

Нүхэд! Хуушанай, гээгдэнги методээр ниитын малажал амжалтатайгаар хүгжөөхын ба тэрээнһээ доход оруулхын аргагүй. Мичуринска биологическа түрүү наука дээрэ үндэһэлһэн культурна ба түрүү методуудые ажахы хүгжөөлгэдэ нэбтэрүүлһэнэй хэмжээгээр лэ амжалта туйлагдаха байна. Хүдэлмэриин научна түрүү методуудые шудалхын тула колхозно малшан бүхэн саг үргэлжэ һуралсаха ба советскэ зоотехническэ наукын үндэһэ һуурииe шудалха ёһотой. Колхозно малшадай наука тээшэ эрмэлзэлые хангахын тула парти ба правительство гурбан жэлэй болзортой малажалай мастернуудай тусхай һургуулинуудые эмхидхээ.

Намар үбэлэй бүхы үе соо курсанууд болон кружогуудта саг үргэлжэ һуралсаха, олоһон научна эрдэм ба социалистическэ малажалайнгаа түрүү дүй дүршэлые бодото хүдэлмэри дээрээ бэелүүлхэ гээшэ манай республикын фермые даагша, бригадир, пастух, хонишон, моришон, гахайшан, һаалишан, тугалшан ба шубуушан бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхозниигуудай культурна ажабайдалай эрилтые һайнаар хангаха гээшэ бага бэшэ үүргэ гүйсэдхэхэ байна. Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ба партийна эхин организацинууд болбол үбэлжэлгын эхилтэр фермэ болон бригада бүхэндэ улаан булан түхеэрхэ, тэрээниие түлишэ, гэрэл, радио, литература, газетэ, хүгжэмэй инструментнүүд болон бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха ёһотой. Партийна эхин организацинууд хадаа малажалай хүдэлмэрилэгшэдые хангахын тула дүршэлтэй агитаторнуудые шэлэн олохо, үбэлжэлгын газарнуудта лекци ба хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлжэ үнгэргэхэ ябадал хангаха ёһотой. Тэрээнтэй хамта малай үбэлжэлгын газарнуудта малшадай байрын гэрнүүдые саг соонь һайн шанартайгаар заһабарилха, шэнэ байрануудай барилгые саг соонь дүүргэхэ, мүн малшадые дулаан хубсаһаар хангаха хэрэгтэй.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхын хажуугаар үнеэд ба гахайнуудые ороондо оруулгые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ, хонид ба ямаадай ороондо бэлэдхэлгэ ба тэрээниие эмхитэйгээр үнгэргэлгэдэ онсо анхарал хандуулха хэрэгтэй. Эхэ малнуудай һубайралгые огтолон усадхаха шухала, һубайралга хадаа ниитын малажал хүгжөөлгын үндэһэ һууриие эбдэнэ.

Колхозно тосхоной ажалшадта энэ бэшэгээр хандан, ВКП(б)-гэй обком болбол мүнөө жэлдэ ниитын малажал хүгжөөхэ түсэбөө эрхэ бэшэ дүүргэхыень, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые богони болзор соо түгэсхэжэ, тэрээниие эмхитэйгээр үнгэргэхыень, тиигэжэ республикын колхозуудай ниитын малажалые шэнэ хүсэтэйгөөр саашадань хүгжөөхэ найдамтай үндэһэ һуури табихыень уряална.

Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, малажалай хүдэлмэрилэгшэд, коммунистнууд ба комсомолецууд, бүхы колхозниигууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд большевистскэ партидаа ба агууехэ Сталиндаа үнэн сэхээр, социалистическэ Эхэ оронойнгоо ёһотой патриодууд шэнгеэр, ниитын малажал хүгжөөлгэдэхи гээгдэлые усадхахын түлөө большевистскээр тэмсэжэ, үндэр хүгжэлтэтэй ба ашаг ехэтэй малажалай түлөө тэмсэлдэ республикынгаа түрүү республика болохо ябадал туйлаха бээзэ гэжэ ВКП(б)-гэй обком батаар найдана.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обком.

Ленинград. Станогууд-автомаду... заводой коллектив тон түргэнөөр ... һэхэ—минута соо шпинделиин 2... оборот хэхэ товарно-револьверна ... автомадуулые зохёогоод, тэд... олоор бүтээн гаргажа эхилээ. ... автомат нэгэн доро хэдэн операци... жэ шадаха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: наладчик Л. Г. С... син хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэ ... өөрын тамга даража станогууд... мадуулые гаргана.

ТАСС-эй фотохроника

Заводской клуб ба партийна организаци

ЛЬВОВ. Арһанай заводой п... бюро заводской клубай худа... риин һарын түсэбые өөрынгө... седани дээрэ зүбшэн хэлсэһэ... урандһайханай самодеятельност... коллективэй репертуарые хар... үзэһэн байна. Тиигээд сове... арадуудай хани барисаанда... найрамдалай түлөө ажалш... тэмсэлдэ зорюулан советскэ ... позиторнуудай зохёоһон шэнэ... нуудые дуунай кружогой прогр... мада нэмэжэ оруулхыень клу... соведтэ һайшаан дурадхаа. К... турно-ниитын хүдэлмэриин ... тэ лекционно ба техническэ ... гандын талаар хэгдэхэ хэм... ябуулганууд оруулагдаһан бай...

Заводской клуб партийна о... низациин саг үргэлжын хин... доро байдаг. Партбюро бол... клубта һара бүри үнгэргэ... ниитэ-политическэ ба естеств... научна темэнүүдтэй лекцину... түсэблэдэг, агитаторнуудай ... гэхэ хөөрэлдөөнүүдэй темат... баталдаг байха юм.

Партбюро болбол тематич... вечернүүдые эмхидхэхэ хэрэ... клубай эдэбхитэдтэ туһална. «... хэйн залуу үетэн» гэһэн киноф... мые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорю... даһан тиимэ вечер һаяхан боло...

Партийна организаци хада... лэдбэриин түрүү дүй дүрш... клубаар дамжуулан дэлгэр... ябадалда ехэ анхарал хандуу...

Арһанай заводой клуб парт... эхин организациин үдэр б... анхаралай ашаар городой ... ской эрхим клубуудай нэгэ... болонхой. Клубай кружогууд... спортивна секцинүүдтэ заводо... дэлмэришэнэй гурбанай нэгэ... баадана.

Агууехэ барилганuудтахи экскаваторщигуудай мүрысөөн

КУЙБЫШЕВ. «Эш—1» ... алхалдаг түрүүшын экска... «Куйбышевгидростройдо» ... лалгада оруулагдаба. Тэрэ ... гидроэлектростанциин котло... захада, траншей малтана. Б... дир нүхэр Волчков түрүүтэй ... ваторай экипаж хүсэ ехэтэй ... машиныe шудалжа байна.

«Волго-Донстройдохи» тии... скаваторай солото машинист... хэр Ермоленко нүхэр Вол... коллективые мүрысөөндэ ур... өөрынгөө дүй дүршэлтэй ... суулһан байна. Тэрэ хадаа ... соогоо 3-һаа үлүү нормо ду... 2750 кубометр газар малтаж... кордно амжалта. хайшан гэж... лаһан тухайгаа дэлгэрэн... бэшээ.

Энэ бэшэгынь Волжско агу... барилгын механизатор... ехээр һонирхуулаа. Вол... бригада Ермоленкын уряа... жэ абаад, «Эш—1» экскава... тон түргэнөөр шудалхын ту... молеенкын дүй дүршэлые ... жэ байна.

Тиин агууехэ хоёр барилг... тахи алхалдаг экскаватор... коллективүүдэй мүрысөөн ... Ермоленкын бригада газар ... талгаар жэлэйнгээ түсэб ... һоонь урид дүүргэхэ, ... Волго-Донской каналай ба... дүүргэтэр капитальна заһаб... гөөр ашаглаха уялга абаа. ... ковой бригада Октябриин 34-... жэлэй ой хүрэтэр нормоо ... дахин дүүргэхэ, машин... ажаллаха болзорые утадхаа... жэ шиидээ.

ЗАГАҺАШАДАЙ ДУНДА НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ ШАНГАДХАХА

...хабар байхада Байкало-...рын аймагай загаһашад дээ...гдэһэн уялга абаа һэн. ...дээ загаһа барилгынгаа жэ... түсэбые болзорһоонь урид, ...хэ Октябрьска социалистическа революциин ой болотор ...хэ ба жэлэй дүүрэтэр 3150 ...загаһа түсэбһөө гадуур бариһэ шиидэһэн байгаа.

...уялгаяа дүүргэхын ба ...дүүргэхынь тула загаһашадай дунда онигууламжын ехэ ...худэлмэри ябуулагдаха зэргэ... болоо һэн. Ажалай бүтээсые ...дээшэлүүлхэ, хараалһан зо... загаһашадай заатагүй ...хэ ябадал хангаха, тэдэнэй ...хэрэгтэ зорижуулха гээшэ ...шухала байгаа.

...ар иимэһээ, аймагай партийна организаци загаһашадай бригада... ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэриин түсэб таби... Дубининска загаһанай заво... ба загаһанай ажалтай колхо...дай партийна эхин организаци...дай секретарьнуудай семинар...дые, зүблөөнүүдые хэдэн дахин ...эһэн байна. Загаһа барилга... олон жэл хүдэлмэрилжэ, энэ ...дые һайн мэдэхэ болоһон ком...нистнууд ба эдэбхитэдые ...аторнууд болгоһон байгаабди. ...водой ба колхозуудай пар...на эхин организацинууд агитационно хүдэлмэреэ һайнаар эм...жэ шадаа. Эдэнэр агиткол...вуудтээ шэнэ агитаторнуудые ...ээ. Элдэб темэнүүдээр элид...нуудые ба хөөрэлдөөнүүдые ...үнгэргэхэ тухай агитатор...дта методическа заабаринууд ...н, түрүү загаһашадай дүй ...элтэй танилсуулагдаһан, өөһэ...нь дүй дүршэлнүүдые абалсуу...һан байха юм.

...дүй дүршэл ехэтэй болоһон агитаторнууд хөөрэлдөөнүүдые шада...ар үнгэргэжэ, загаһашадай ...хиие үргэнэ, ажалай бүтээсын ...шэлхэ ябадал хангана. Агита...нууд социалистическэ мүрысөөн...ай, жэлэйнгээ түсэбые болзор...нь урид дүүргэлгын удхашанар...ай, түрүү загаһашадай загаһа хайшан гэжэ баридаг ба бүй...дааг тухай хөөрэжэ үгэнэ. Мо...вой нэрэмжэтэ колхозой загаһа барилгын бригадада (бригади...нь нүхэр Сахнов) хөөрэлдөө...д илангаяа һайнаар, һонир...тойгоор үнгэргэгдэнэ. Агитаторнууд загаһашадтай хөөрэлдэ...ээ дутуу дунданuудыень эли...дэг, тэрээнээ хайшан гэжэ ...суулха тухай хэлэжэ үгэдэг юм. ...э метод болбол загаһа барилгада ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ ябадал хангана. Загаһашад загаһанай олоорoo байдаг газарые бэдэрдэг, загаһа баридаг зэр зэбсэгээ гамнадаг болоо. Иимэһээ загаһашад хододоо ехэ олзотой бусана. Нүхэр Сахновай бригада загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые сентябриин 1-дэ 160 процент дүүргэээ. Гадна, түсэбһөө гадуур 600 пүүд һайн шанартай омуль барижа, Дубининска загаһанай заводто тушааһан байна.

Энэ колхозой загаһа барилгын бусад бригаданууд нүхэр Сахновай бригадаһаа жэшээ абажа, мүн эрхим амжалта туйлаа. Загаһашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар табиһанай ба загаһашадай шэн габьяатайгаар ажаллаһанай ашаар Молотовой нэрэмжэтэ колхоз загаһа бариха III-дахи кварталайнгаа түсэбые августын хуушаар 255 процент, жэлэйнгээ түсэбые 111,5 процент дүүргэээ.

Мүн тэрэшэлэн Инкинскэ сомоной «Байкал» колхозой партийна эхин организаци загаһашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар табинхай. Бригада бүхэндэ показателиин доска бии, тэрээн дээрэнь нормоёо үлүүлэн дүүргэһэн түрүү загаһашад бэшэгдэдэг юм. Тэндэ ханын газетэ, «дайшалхы хуудаһанууд» гаргагдажа, лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүд эмхидхэгдэжэ, элдэб номуудые, журналнуудые ба газетэнүүдые хамтадаа уншалга үнгэргэгдэжэ байдаг. Ниитэ-политическэ хүдэлмэриие колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр В. Печкин хүтэлбэрилдэг. Загаһанай агнууриин халуун хүдэлмэриин үедэ нүхэр Печкин ходо загаһашадтаа ошожо, агитаторнуудтаяа зүблөө ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, саашадаа юу хэхыень хэлэжэ үгэдэг юм.

Агитаторнууд—коммунист А. М. Куперман, комсомолецууд К. Рогова, И. Рогов, Нелюбин, Капустин, Степанов, Березовский гэгшэд загаһашадай дунда хүндэтэй болонхой. Эдэнэр загаһа барилгын эхилһэнһээ хойшо дневнигүүдые хэжэ, загаһашадай олзыень, мүн сагай уларил ба загаһа бариһан газараа хододоо тэмдэглэжэ ябадаг юм. Энэнь хэһэн алдуунуудаа саг лары заһаха ябадалда туһална. Агитаторнууд энэ бэшэлгэсэ хэрэглэн, Байкалай онсо байдалые ба загаһа барилгые шудалдаг байна.

Партийна эхин организаци загаһашадай культурна ажабайдалые һайжаруулха тушаа ехэхэн анхарал хандуулна. Тэдэнэрые газетэ, журнал ба номуудаар хүсэд хангана. Загаһашадта кино харуулагдана. Зарим пунктнууд радиотой болгогдонхой.

Загаһашадай дунда ниитэ-политическэ ба агитационно хүдэлмэриин иигэжэ һайнаар табигдаһанай ашаар «Байкал» колхоз загаһа бариха III-дахи кварталайнгаа түсэб болзорһоонь һара урид дүүргэбэ.

Мүн загаһа барилгын «Энхалук», «Загза», «Северный», «Облом» гэхэ мэтын пунктнууд эрхим амжалтануудые туйлаа.

Аймагай культурын байшан ба кинофикациин таһагай эмхидхэһэн агитбригаданууд Байкалай загаһашадай дунда ниитэ-политическэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Агитбригадынхид загаһа барилгын пунктнуудаар ябажа, концертнүүдые харуулна, ханын газетэнүүдые, «дайшалхы хуудаһануудые» гартана, элдэб шухала темэнүүдээр элидхэл ба хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэнэ.

Мүн тэрэшэлэн, аймагай кинофикациин таһаг советскэ шэнэ шэнэ кинокартинануудые загаһашадта хододоо харуулна, хуурай газараар ошожо болохогүй газарнуудта кинокартинануудые моторно лодкоор абаашана.

Загаһашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулһанай ашаар Байкало-Кударын аймаг загаһа барилгынгаа III-дахи кварталай түсэб сентябриин 15-да 163,5 процент дүүргэээ.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэхын түлөө аймагай загаһашад тэмсэжэ байна.

Агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгын кампанитай дашарамдуулан, Байкалай загаһашадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри улам шангадхагдаба.

Байкалай загаһашад ба аймагай загаһанай промышленностиин инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд эб найрамдалай вахтада жагсажа, загаһа бариха талаар дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, тэрээнээ болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

С. Коновалов, ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой секретарь.

Украинскэ ССР. Закарпатска областиин Севлюшскэ винсовхоз эртын сортнуудай хэдэн арбаад центнер виноградые Москвагай, Киевэй ба бусад городуудай ажалшадта үдэр бүри эльгээнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой хүдэлмэришэд (зүүн гарһаа) Е. И. Роман ба М. М. Магочи гэгшэд виноград эльгээхынгээ урда тээ хайрсаглажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Колхозой газар эдлэлгые гуримшуулха

Хүдөө ажахын артелиин Уставай хоёрдохи статьягай үндэһөөр колхозникой үмсэдөө эдлэхын тула колхозно-ниитын газарһаа бууса шадарай участок үгтэдэг. Бууса шадарай участогые колхозникой абаха эрхэтэй гү, али үгы байһаниинь колхозойнгоо ниитын хүдэлдэлмэридэ тэрээнэй хэрзэргэ эдэбхитэйгээр, саг үргэлжэ хабаадаһанһаа дулдыдаха байна. Колхозой правлени болбол ажал хэжэ шадаха колхозник бүхэнэй колхозно ниитын хүдэлмэридэ хэрзэргэ эдэбхитэйгээр хабаадажа байһаниие хододоо хинан шалгажа, тэрэ колхозник бууса шадарайнгаа участогые эдлэхэ эрхэтэй гү гэжэ элирүүлжэ байха болоно. Хэрбээ ямар нэгэ колхозникой ниитын ажалда хабаададаггүй, колхозойнгоо ажабайдалһаа үни хада таһарһан гү, али ажалта үдэрэй тогтоогдоһон минимум олодоггүй, үгышье һаа бууса шадарайнгаа участогые ондоо нюурнуудта арендээр үгэдэг байгаа һаань, бууса шадарай участок эдлэхэ эрхээ алдаха байна.

Гэхэтэй хамта, республикын олохон колхозуудта, илангаяа Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудта колхозно ниитын газар эдлэлгын тиимэ гуримууд мартагдана, бууса шадарайнгаа участогуудые ондоо нюурнуудта арендээр үгэһэн колхозникууд үнэн сэхэ колхозникуудтай адляар тэдэ участогуудаа эдлэһэн зандаа байдаг байна. Тиигэжэ тэдэнэр үнэн сэхэ колхозникуудта гон муу жэшээ харуулдаг, колхозникуудай ажалай жаяг заршам эбдэдэг байна.

Тиимэһээ ажал хэжэ шадаха колхозник бүхэнэй колхозно ниитынгээ ажалда хэрзэргэ эдэбхитэйгээр хабаадажа байһаниие, тэрээнтэй хамта бууса шадарайнгаа участогуудые тэдэнэй эдлэхэ эрхые хинан шалгаха тухай асуудал Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлениин ба хамтын суглаанай хаража үзэһэниинь тон зүб байна. Энэ шалгалтын ёһоор 30 гаран айл колхозойнгоо ниитын ажалда огто хабаададаггүй гү, али багаар хабаададаг байбашье, бууса шадарайнгаа участогуудые эдлэжэ, хүдөө ажахын артелиин Уставые үниһөө хойшо эбдэжэ байһаниинь элирүүлэгдээ. Иимэ колхозникуудай тоодо Гавриил Филатов, Гурьян Ревенский, Агафия Филинова, Федор Иванов болон бусад ороно. Тиихэдэ ондоо бүлэг колхозникуудынь колхозһоо таһаржа, өөһэдыгөө хүдэлмэришэд гэжэ тоолобошье, бууса шадарай 0,15 гектар газар эдлэхые һэдэжэ, колхозой газар эдлэлгын хуулиие мүн лэ эбдэжэ байгаа.

Колхозникуудай хамтын суглаанай шиидхэбэреэр иимэ колхозникууд колхозһоо гаргагдаһан ба бууса шадарай участогуудые эдлэхэ эрхээ алдаһан байха юм. Аймсоведэй гүйсэдком болбол хамтын суглаанай энэ шиидхэбэриие баталжа, колхозһоо гаргагдаһан тэдэ хүнүүдтэ хүдөө ажахын налогой ба гүрэндэ продуктнуудые тушаалгын уялгануудые дары барюулхыень бэлэдхэлэй Министерствын аймагтахи түлөөлэгшые, аймагай финансова таһагые уялгалһан байна.

Ажал хэжэ шадаха колхозникуудай колхозно ниитын ажалда хабаадалгые, бууса шадарай участогуудые тэдэнэй эдлэхэ эрхые хинан шалгаха хүдэлмэри аймагай бүхы колхозуудта хэгдэжэ байна. Тэрээнэй ашаар бууса шадарай участогуудые колхозникуудай эдлэхэ ябадал гуримшуулагдаха ба колхозуудта ажалай жаяг заршам бэхижүүлэгдэхэ байна.

К. Гаськов.

Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ

...Түмэр замай Галуута-Нуурай станциин партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Барха...) хүдэлмэришэдэйнгөө дунда ...-политическэ хүдэлмэри үргэн ябуулна. Агитколлективынь ...коммунистнууд, комсомолецууд ...эдэбхитэдһээ бүридэнхэй. Агитаторнууд Оденцов, Ленхоев, Гри...ев, Казаков ба бусад хүдэлмэришэдэй дунда хөөрэлдөөнүүд... үдэр бүри үнгэргэнэ. Нүхэр ...хатов агитаторнуудтаа заабари үгэжэ, түсэбыень шалгажа байдаг. Октябрьска революциин 34-дэхи жэлэй ойн хүндэлэлдэ эндэхи хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ.

Түмэр замай дистанциин коллектив сентябриин нэгэнһээ эхилжэ, эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, сентябриингаа түсэб 129,9 процент дүүргэээ.

Дистанциин хүдэлмэришэдэй 90 процентнь стахановецууд, лунинецууд ба ударнигууд юм. Түмэр замай 44 обходуудай 40-ниинь эрхим һайнаар харууһалагдана. Дансарунов, Латыпов, Ключников гэгшэд эрхим обходчигууд гэжэ тоологдодог. Түмэр замай мастер-комсомолец Григорьев, хүдэлмэришэд Стрелков, Цыренов гэгшэд ажалайнгаа нормонуудые 130 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Тус дистанци голодһогүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

В. Бобошкин.

Эмхи зургаануудай парторганизацинуудай хүдэлмэриие улам һайжаруулха

...нин — Сталинай парти хадаа ...скэ гүрэнэй аппарадые бүхы ...һаань бэхижүүлхын, коммунизмын хэрэгтэ үнэн хүдэлмэри...дые дэбжүүлхын, тэдэниие ...тическэ хүмүүжүүлхын ба со...скэ аппарадай хүдэлмэриин ме...дые улам һайжаруулхын ту...ехэ оролдолго гаргадаг.

...рэнэй аппарадай хүдэлмэриие һайжаруулха ба советскэ ал...гшадые политическэ хүмүү...хэ хэрэгтэ партийна эхин ор...зацинууд үдэр бүриин анха... хандуулха зэргэтэй. Советскэ ...зургаануудай партийна эхин ...низацинууд бусад парторга...цинуудһаа нэгэ бага ондоошог ... дүүргэдэг. Ушарынь, совет... эмхи зургаан — захиргаанай ...рат болоно.

...фабрикын, заводой, колхозой гү, ...бусад предприятиин партийна ... организаци үйлэдбэриин ...бари, түсэб дүүргэхын тула ...одог хадань, предприятиин... гү, али колхозойнгоо ажахын ...ые хинан шалгаха эрхэ тэ... ВКП(б)-гэй Устав олгоно. ...скэ эмхи зургаанай партийна ...изацида иимэ эрхэ үгтэдэг... Тиимэһээ эдэ партийна орга...нууд харьяата эмхи зургаа...ай аппарадай хүдэлмэриин ... лэ харюусалгатай байдаг. ...парадай хүдэлмэриие һайжа... советскэ эмхи зургаанай ...йна организациин ажал...гын гол шухала хүбинь боло. ...нэ хадаа гүрэнэй заршам ...гые бэхижүүлхын түлөө, правительственнэ директивэнүүдые һайнаар дүүргэхын түлөө нэн түрүүн тэмсэхэ зэргэтэй. Мүн гүрэнэй ба арадай урдахи уялгаяа һайнаар мэдэрдэг байхаар советскэ албахаагшадые хүмүүжүүлхэ үүргэтэй юм.

Советскэ эмхи зургаанай хүдэлмэрилэгшэд—олониитэдэ анхаралтайгаар хандадаг, өөһэдынгөө хэрэгые һайн шудалһан, мэргэжэл ехэтэй хүдэлмэрилэгшэд байха ёһотой.

Министерствонүүд, управленинүүд ба ажахын эмхи зургаануудай партийна эхин организацинуудые эмхидхэлэй талаарнь бэхижүүлхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулха гэжэ XI районно партийна конференци партиин райкомһоо, тэрэшэлэн партийна эхин организацинуудай секретарьнуудһаа эриһэн байна. Партийна суглаануудай үүргые дээшэлүүлхэ, хаһа саг соонь зарладаг байха, асуудал бэлэдхэлгэдэ ба зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнуудые эдэбхитэйгээр, олоор хабаадуулха, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, партийна заршам бэхижүүлхэ, коммунист бүриин түрүү үүргэ дээшэлүүлхэ асуудалда конференци ехэ анхарал хандуулаа.

Партийна организациинь зорилгоёо зүбөөр ойлгоһон советскэ эмхи зургаанай аппарат һайнаар хүдэлмэрилдэг. XI районно партийна конференциин тогтоолые бэелүүлэн, Городской районой эмхи зургаануудай партийна организацинууд гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэдые политическэ хүмүүжүүлхэ ба хатуужуулха асуудалаар горьтой хүдэлмэри хэһэн байна. Хойрог нобшо ябадалтай шууд шангаар тэмсэһэнэй үндэһөөр, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд уялгануудаа бүри һайнаар дүүргэдэг боложо байна.

Министерствонүүд, управленинүүд ба эмхи зургаануудай аппарадай хүдэлмэри һайжаруулгада партийна эхин организацинууд ехээр нүлөөлнэ. Эдэнэр аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри түсэбэй ёһоор ябуулдаг болоо. Жэшээлхэдэ, республикын элүүрые хамгаалха Министерствын партийна организациин бюро гомодолнууд ба мэдүүлгэнүүдые хаража үзэлгээр бүхы таһагуудай хүдэлмэриие шалгажа үзээд, партийна суглаан дээрэ табиһан байна. Тус суглаан дээрэ олон дутуунууд элирүүлэгдэһэн байгаа.

Энэ асуудалые партийна суглаанууд дээрэ хэдэ дахин табиһанай ашаар, тус Министерствын аппарадта ажалшадай гомодолнуд ба мэдүүлгэнүүд хаһа саг соогоо харагдадаг, ээдтэнь зохихо харюу үгтэдэг болоһон байна. Министерстводэ хэрэгээр ерэһэн хүнүүдтэй уулзалга гуримшуулагдаа, аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай заршам һайжараа.

Партийна бюронь профсоюзна ба комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие залан ударидажа, хүдэлмэридэнь тодорхой туһаламжа үзүүлжэ байдаг болонхой.

Байкалоговсрыбтрестын партийна организаци (секретаринь нүхэр Семенова) бүхы хүдэлмэреэ түсэбэй ёһоор ябуулдаг, өөрынгөө ба партийна дээдэ органуудай шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлые һайнаар хинан шалгажа байдаг болоо. Трестын аппарадай хүдэлмэридэхи дутуунуудай шалтагаание элирүүлэн, партийна нээмэл суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Энэнь һайн үрэ үгөө. Иимэ асуудалнууд үе үе зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Али нэгэн хүдэлмэрилэгшын дутагдалтайгаар хүдэлмэрилөө һаань үйлэдбэриин зүблөөн гү, али профсоюзна суглаан дээрэ хэлсэгдэнэ. Профсоюзна ба комсомольско организацинуудаар дамжуулан, трестынгээ аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Аппарадай хүдэлмэрилэгшэд бултадаа политһуралсалда хабаадуулагданхай. Тэдэндэ зорюулһан лекцинүүд ба элидхэлнүүд уншагдана. Мүн кинодо, театрта хамтаараа оролго эмхидхэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа хүдэлмэрилэгшэдэй болбосорол дээшэлүүлдэг байха юм.

Ой модоной ажахын Управлениин, «Росглавхлеб» трестын партийна организацинууд партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэреэ шангадхаһанай ашаар эмхи зургаануудайнгаа аппарадай хүдэлмэридэ бүри ехээр нүлөөлдэг болоо.

Гэхэ зуура, зарим партийна организаци эмхи зургаанайнгаа хүдэлмэриин түлөө харюусалга мэдэрдэггүй, дутуунуудта хамаагүйгөөр хандадаг байна. Тэрэнэй эсэстэ эмхи зургаанай аппарадынь шадабаряар бага байдаг, хүтэлбэрилэгшэдынь жиирэй хүнүүдһээ таһаршадаг байха юм. Жэшээлхэдэ, «Бурмонголлес» трестын партийна организаци Уставаар олгогдоһон уялгаяа дүүргэнэгүй. Ажалшадай гомодолнууд ба мэдүүлгэнүүдые хаража үзэхэ талаар хойрог нобшо ябадалай гарабашье, партийна организацинь энээн тухай партийна дээдэ органуудта мэдээсэдэггүй байба. Тус партийна организаци хадаа аппарадай хүдэлмэриин культурые дээшэлүүлхын түлөө, гүрэнэй заршам сахихын ба харюусалгын мэдэрэл тэдэндэ хүмүүжүүлхын түлөө тэмсэнэгүй. Эдэ бүгэдын эсэстэ, заабаринууд ба захиралгануудые саг соонь дүүргэдэггүй, тоосоо хүргэлгэ удааруулдаг ба ажалай заршам эбдэдэг ябадал үзэгдэнэ.

Партиин райкомой бюро энэ парторганизациин секретариин тоосоое соносоод, партийна бюрогой хүдэлмэридэхи алдуу, дутуунуудые зааһан ба трестын ажал ябуулга һайжаруулха хэрэгтэ коллективээ элсүүлхыень дурадхаһан байна.

ВКП(б)-гэй Устав хадаа Министерствын ба тэрэнэй зарим хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэриин дутуунуудые тэмдэглээд, өөһэдынгөө материал ба һанамжануудые партийна зохихо дээдэ органуудта ба Министерствын хүтэлбэрилэгшэдтэ хүргэхые уялгална.

Тиимэһээ, партийна организацинууд харьяата эмхи зургаануудайнгаа хүтэлбэриин дутуунуудые большевистскэ ёһоор шүүмжэлэн элирүүлхэ, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һайжаруулгын үндэһөөр ниитэ дэбжэлтэ туйлаха ёһотой.

К. Карлов, ВКП(б)-гэй Городской райкомой секретарь.

УРАН ЗОХЁОЛНУУДЫЕ ОЛООР УНШАНА

Бабушкин городто ном уншагшадай тоо жэлһээ жэлдэ улам олошорно. Магазин ба киоскнуудта асарагдаһан шэнэ номууд дары худалдагдана.

Номой магазиниие даагша нүхэр Кузьмина иигэжэ хөөрэнэ: «Би эндэ 1938 оноо хойшо хүдэлмэрилнэб. Түрүүшынгээ жэлдэ уранһайханай 1000 экземпляр ном худалдаа һэм. Үнгэрэгшэ ба мүнөө жэлдэ арбаад мянган ном худалдаад байнаб».

Тэрэшэлэн союзпечатиин киоскые даагша нүхэр Обухова 1951 он соо 3000 шахуу ном худалдаһан байха юм. Городой хүдэлмэришэд, албахаагшад, һургуулиин һурагшад шэнэ шэнэ номуудые олоор худалдажа абанад. Жэшээлхэдэ, кондукторска резервын инструктор Тарбаев, багшанар Малесов, Асхаев, һурагшад Беломестных, Цибульская гэгшэд шэнэ номуудай ерэхэдэ холо худалдажа абадаг. Тэдэнэй библиотекэнүүд соо Л. Толстойн «Дайн сэрэг ба эб найрамдал», «Воскресенье», Бабаевскиин «Алтан одоной кавалер», Павленкын «Жаргал», Панфёровой «Эб найрамдалай түлөө тэмсэл», Хоца Намсараевай «Үүрэй толон» Ж. Тумуновай «Нойрһоо һэриһэн тала», Ц. Галсановай «Ази дээгүүр сасарһан гэрэл» гэхэ мэтын һонирхолтой номууд бии. Энэ хадаа культурна ургалтын бодото гэршэ мүн.

Н. Святогор.

Бурмонкоопсоюз эд бараанай эрьесын түсэб дүүргэбэ

Бурмонкоопсоюз эд бараанай эрьесын III кварталайнгаа түсэб 101 процент дүүргэбэ.

Олон сельпонуудай магазинууд, чайнанууд, пекарнинууд, складууд колхозно деревнидэ худалдаа наймаа эмхидхэлгээр горьтойхон амжалтануудые туйлаа. Байкало-Кударын, Ярүүнын, Закаменай, Кударын, Заиграйн ба бусад зарим аймпотребсоюзууд III кварталай ба үнгэрһэн 9 һарынгаа түсэбүүдые холо үлүүлэн дүүргэээ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада зорюулагдаһан суглаанууд ба митингнүүд дээрэ аймпотребсоюзуудай хүдэлмэришэд наймаанай, бэлэдхэлэй ба финансын талаар гүрэнэй 1951 оной даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэбди гэһэн социалистическэ уялга абана.

А. Именохоев.

Багшанарай методическа суглаанууд болоо

Бичурын аймагай һургуулинуудта кустовой методическа суглаанууд болобо.

Хаянска кустын багшанарай методическа нэгэдэлэй суглаан дээрэ «бурят-монгол һургуулида ород хэлэ заалга тухай» гэһэн элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ, табадахи класста литературна уншалгаар, гурбадахи класста түрэлхи хэлээр нээмэл урогууд үнгэргэгдөө.

Гадна, Буйска кустын багшанар «Һургуулида сахигдаха ёһотой нэгэ ниитэ орфографическа гурим тухай», «Мичуринска агробиологическа наукын туйлалтанууд» гэһэн темэтэй элидхэлнүүдые шагнаа. Мүн Петропавловска, Билютайска, Мало-Куналейн ба бусад кустнуудта суглаанууд болоо.

Ф. Степанов.

Уран хурсаар уншалгые хүгжөөхэ тухай конкурс

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай дирекци ба ВЛКСМ-эй комитет ород ба бурят-монгол хэлэнүүд дээрэ уран хурсаар уншалгые хүгжөөхэ зорилгоор конкурс соносхоод, тэдээниие эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ жюри байгуулба.

Институдай олон студентнэр патриотическа һайн зохёолнуудые уншахаар бэлэдхэжэ эхилээ.

Б. Шойнжонов.

Шэнэ барилганууд

Хэжэнгын аймагай томэдхогдоһон колхозууд шэнэ гэр байравуудые олоор барина. Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо клубай 2 дабхар байшан, байрын 12 гэр баригдаба. Мүн Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо байрын 4 гэр баригдаа. Гадна, аймагай центртэ банниин байшан баригдажа байна.

А. Жамбалдоржиев.

Атомна зэбсэг тушаа „Правдын" корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу тухай гадаадын мэдээсэлнүүд

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе бухарестскэ бүхы газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһануудта томо гаршагуудтайгаар толилоо. Зарим газетэнүүд ба румынска радио нүхэр И. В. Сталинай харюуда шэнжэлэл хэһэн байна. «Сталин арадуудай дура хүсэлые мэдүүлээ» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэг соогоо «Скинтейя» газетэ иигэжэ бэшэнэ: хүн түрэлтэнэй хуби заяае ба соёл болбосоролые хамгаалагша агууехэ Сталин сэсэн үгэнүүдые хэлэбэ, тэрээнние бүхы ажалша хүн түрэлтэн угаа ехэ баяртайгаар угтан абаа. Атомна зэбсэг Уолл-стридэй шуһаша дээрэмшэдэй гарта байна гэжэ ехээр һанаата болоһон арадууд Советскэ Союз атомна зэбсэгэй нюусые мэдэнхэй гэһэн ТАСС-эй 1949 оной сентябриин 25-най мэдээсэл соносожо, заха хизааргүй ехээр баясаһан байгаа. Советскэ наука, советскэ техникэ дэлхэй дээрэ эгээн түрүү юм, өөрынгөө хүгжэлтэдэ ямаршье һаад үзэдэггүй гэжэ арадууд һайн мэдэнэ. Социализмын орон алишье талаараа илагдашагүй хүсэтэй , тиигэбэшье атомна зэбсэг бүримүһэн хоримжолхые хэлбэришэгүй хүсэлэг гэжэ бүхы дэлхэйн ажалшад мэдэнэ.

Атомна зэбсэг тушаа нүхэр Сталинай хэлэһэн тон түбшэн үгэнүүд бүхы дэлхэй дээрэ һайшаалтайгаар угтагдаа. дай үүдхэгшэдтэ шанга сохилто болоо. Эб найрамдалай дайсад балшыса элишэлэгдээ, тэдэнэр бүри ехээр арадуудһаа таһалагдан холодхогдохо.

Нүхэр Сталинай үгэнүүд румынска арадта хадаа эб найрамдалай түлөө, социализмын түлөө тэмсэлээ шангадхаха ябадалда зоригжуулһан, ерээдүйнгөө хэрэгтэ этигэл найдабарие батадхаһан послани болоно.

«Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюунуудтай танилсаад байхадаа, — гэжэ «Ромыниа либера» газетэ тэмдэглэнэ, — хэдэн зуун миллион жиирэй хүнүүд өөһэдынгөө һанал бодол ба хүсэл эрмэлзэлгые илагдашагүй Советскэ Союз тээшэ, алдар солонь эб найрамдалай удхатай болоһон хүн тээшэ — нүхэр Сталин тээшэ хандуулагдана. Сталинска үгэнүүд эб найрамдалай илаха байһанда хүн түрэлтэнэй этигэл найдабарие батадхана.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, октябриин 7. (ТАСС). Мүнөөдэрэй бүхы газетэнүүд хадаа атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе түрүүшынгээ хуудаһануудта томо гаршагуудтайгаар тунхаглаа. «Сабад неп», «Непсава» газетэнүүд энэ харюуда зорюулан өөһэдын түрүү бэшэгүүдые үгөө.

«Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюу хадаа, — гэжэ «Сабад неп» газетэ бэшэнэ, эб найрамдалда дуратай хүн түрэлтэнэй өөһэдынгөө хүсэнүүдтэ этигэлыень хэмжээлэшэгүй ехээр бэхижүүлнэ. Гэхэтэй хамта, энэнь империалистнуудта шанга һануулга болоно. Советскэ Союзай түгэлдэр ехэ хүсэнһээ түбэгшээгээгүй һаа, американска империалистнууд дэлхэйн дай үүдхэхэ түсэбөө үни эхилхэ байгаа. Советскэ арад өөрынгөө зэбсэгые империалистнуудай зэбсэгтэ эсэргүү хандуулан табижа шадаха гэжэ империалистнууд мэдэхэ ёһотой.

«Советскэ Союзай мэдэлдэ байһан зэбсэг, тэрэ тоодо атомна зэбсэгшье, — гэжэ тус газетэ бэшэнэ, — сэрэгэй зорилгонуудта бэшэ, харин дайн сэрэг зайсуулха ябадалда зорюулагдана».

БОЛГАРИ

СОФИЯ, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюуе болгарска бүхы газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһануудта толилоо. Тэрэшэлэн тэдэ газетэнүүд нүхэр Сталинай портредые үгэһэн байна.

—Нүхэр Сталинай харюунууд хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ ехэ оруулалта мүн. Вождиин үгэнүүд эб найрамдалай ба демократиин аша туһада ажалай шэнэ баатаршалга гаргаха ябадалда манай болгарска арадые зоригжуулна Эдэ үгэнүүд хадаа Советскэ Союз түрүүтэй ажалша арад дай үүдхэгшэдэй түсэбүүдые таһалдуулжа шадаха гэһэн этигэл батадхана, — гэжэ «Отечествын фронт» газетэ түрүү бэшэг соогоо бэшэнэ.

«Дай үүдхэгшэдтэ һүртэй шанга һануулга» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэг соогоо «Труд» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

«Манай үеын агууехэ хүн, эб найрамдалай туг баригша, бүхы ажалшадай вождь ба багша нүхэр И. В. Сталинай үгэнүүдынь дэлхэйн бүмбэрсэгэй табан тиб дээрэ баһа ханхинан дуулдаба. Нүхэр Сталинай үгэнүүдые дай үүдхэгшэ Вашингтоной ба Лондоной хорото этэгээдүүдшье соносоһон байха юм.

«Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюунууд дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы хубинуудтахи олон миллион ажалшадта угаа ехэ баяр түрүүлэн, эб найрамдалай илагдашагүй хэрэгтэ этигэлыень бүри ехээр бэхижүүлээ.

Советскэ Союзай эб найрамдалта политика ябуулдагыень бүхы дэлхэй нэгэнтэ бэшэ хаража үнэншэһэн байна.

АЛБАНИ

ТИРАНА, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правда» газетын корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюугай текстые бүхы газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһануудта томо гаршагуудтайгаар толилбо.

«Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюу хадаа, — гэжэ «Башкими» газетэ бэшэнэ, — бүхэдэлхэйн түүхэтэ документ, арадуудай гарта байгаа хүсэн түгэс зэбсэг болоно. Эб найрамдалай тала баригша олонмиллион хүнүүд империалистическэ агрессорнүүдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэхэ шэнэ хүсэнүүдые нүхэр Сталинай үгэнүүдһээ абана.

«Эб найрамдалай хүсэнүүд» гэһэн түрүү бэшэг соогоо «Зери ба популлит» газетэ бэшэнэ: бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө агууехэ тэмсэлшэ Сталинай үгэнүүд — эб найрамдалай голос мүн.

КОРЕЙСКЭ АРАДАЙ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

ПХЕНЬЯН, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождь И. В. Сталинай үгэһэн харюуе корейскэ радио октябриин 6-най үдэшэ, дайлалдажа байгаа Кореяын бүхы нютагуудта соносхон дуулгаһан байна. Мүнөөдэр корейскэ бүхы газетэнүүд энэ түүхэтэ документые эли газартаа толилоо.

«Минчжу Чосон» газетын түрүү бэшэг соо иигэжэ хэлэгдэнэ: Генералиссимус Сталинай тодо һонор үгэнүүдынь эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай сэдьхэлдэ зориг бадаруулба, американска империалистнууд гэнтын агресси хээ һаа хатуу шанга харюу абахань лабтай.

«Нодон Синмун» газетэ нүхэр И. В. Сталинай харюугай бүхы текстые толилоод, эб найрамдалай агууехэ туг баригша нүхэр И. В. Сталинай портредые эли газартаа үгөө.

Бүхы фабриканууд ба заводуудта, тосхонууд ба деревнинүүдтэ митингнүүд боложо, «Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюуе зүбшэн хэлсэнэ.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, октябриин 7. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе Берлинэй демократическа газетэнүүд бултадаа тунхаглаба.

«Сталин зам заана» гэһэн гаршагтай статья соогоо Германиин Социалистическэ единэ партиин центральна орган — «Нейес дейчланд» иигэжэ бэшэнэ: советскэ арадай агууехэ вождь хэнһээшье тодо хурсаар ба простойгоор хэлэбэ, атомна бомбые США гансааран мэдэдэг байхаяа болинхой. Энэ ямар удхатайб? Энэ хадаа дай үүдхэгшэдтэ иимэ удхатай: тэлэрэн мэдээ орожо, атомна зэбсэг бүтэмжэтэйгөөр хоримжолхые зүбшөөрөө һаань дээрэ байгаа.

Энэ хадаа эб найрамдал хүсэдэг бүхы дэлхэйн арадуудта иимэ удхатай: хэзээ хэзээнэйхиһээ бүри хүсэтэй болоһон Советскэ Союз мантай хамта байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлээ шангадхагты! Ажабайдал сахин хамгаалха арга боломжо хэзээшье иимэ ехэ үшөө байгаагүй юм. Хүн түрэлтэдэй дайсадые үбдэг дээрэнь һэхэрүүлэгты!

Арадууд, түрүүн түрүүндэ, немецкэ арад ойлгохо ба тэмсэхэ байха. Хоёр жэлэй турша соо наһынгаа найдабаринь, Германиин нэгэдэхэ хүсэнэй эшэ үндэһэниинь болоһон манай залуу республика өөрынгөө ойн үдэр хүсэтэ мүрэнүүдээ заһажа, Сталинай зааһан имагта зүб шэнэ замаар бата шууд дабшажа ябана.

МОНГОЛ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

УЛАН-БАТОР, октябриин 7. (ТАСС) Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе Монголой газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһануудта томо гаршагуудтайгаар мүнөөдэр толилоо. «Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюугай текстые нютагай радио хэдэ дахин дамжуулаа.

Нүхэр И. В. Сталинай харюу Улан-Баторай олониитын дунда гүн ехэ һонирхол үүсхээ.

ИНДИ

ДЕЛИ, октябриин 6. (ТАСС). Делиин радио иигэжэ дамжуулна:

Элдэб калибрнуудай атомна бомбонуудые туршалга Советскэ Союзай оборонын түсэбэй хубинь боложо, саашадаа хэгдэхэ юм гэжэ Сталин хэлээ. Гэбэшье, тэрэ хадаа Советскэ Союз атомна зэбсэг хорихын түлөө тэмсэнэ гэжэ нэмэжэ хэлэһэн байна. Советскэ Союзда атомна зэбсэгые туршалга Холбоото Штадуудай амгалан байдалда аюултай байна гэһэн сошордуу ябадал гаргаха гээшэ огто үндэһэгүй гэжэ Сталин хэлээ.

ИТАЛИ

РИМ, октябриин 6. (ТАСС). Үдэшын римскэ газетэнүүд атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюу тухай мэдээсэлнүүдые томо гаршагтайгаар эгээн эли газартаа толилбо. «Паззе Сера» ба «Джорнале д Италиа» газетэнүүд «Правдын» корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн харюу бүрин толилоо. «Хэрбээ США-гэй агрессивнэ һанаашалгануудтай байгаагүй һаань, советскэ атомна зэбсэгые туршалга США-да сошордуу байдал үүдхэхэ ёһогүй гэжэ Сталин хэлэнэ» гэһэн гаршагтайгаар харюугай гол удхые «Моменто Сера» газетэ толилбо. СССР хадаа имагтал хамгаалалтын зорилгоор атомна зэбсэгтэй байха болобо гэжэ «Паззе Сера» газетэ гаршаг соогоо тэмдэглэнэ.

ФИНЛЯНДИ

ХЕЛЬСИНКИ, октябриин 7. (ТАСС). Мүнөөдэрэй бүхы центральна газетэнүүд атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе бүрин толилоо.

Сталинай мэдүүлгэ бүхэн хадаа эб найрамдалда дуратай бүхы хүн түрэлтэндэ гайхамшагта событи болоно гэжэ «Тюэкансан Саномат» газетэ заана. Советскэ Союзай гарта атомна бомбо байхадаа, агрессиин зэбсэг бэшэ юм гэжэ нүхэр И. В. Сталинай мэдүүлгэ харуулна гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

США-гэй атомна монополиин бутаран уналга хадаа нэгэн доро атомна дипломатиин бутаран уналга болоно гэжэ «Вапаасан» газетэ бэшэнэ, тэрэнэй туһаламжаар США олон жэлэй турша дотор дэлхэйе дэбһэжэ байгаа. Атомна зэбсэгтэй байбашье, Советскэ Союз атомна зэбсэг хорихын түлөө тэмсэнэ гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

ШВЕЦИ

СТОКГОЛЬМ, октябриин 6. (ТАСС). Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюугай удхые шведскэ радио мүнөөдэр хоёр дахин дамжуулба.

«Ню Даг» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Советскэ Союз элдэб түхэлэй атомна бомбонуудтай байна. Советскэ Союз хэндэшье аюул ушаруулнагүй, атомна бомбо хорихые эринэ».

НОРВЕГИ

ОСЛО, октябриин 6. (ТАСС). Столицын үдэшын бүхы газетэнүүд «Правдын» корреспондентдэ нүхэр И. В. Сталинай үгэһэн харюуе түрүү хуудаһанууд дээрээ томо гаршагтайгаар толилбо.

Советскэ Союз атомна бомбо хорихые хүсэнэ, США-да гү, али ондоо гүрэндэ добтолхые һананагүй гэжэ «Норгес Хандельс-Ог-Шефартс Тиденде» газетэ бэшэнэ.

В. И. Ленинэй Зохёолнуудай 10-дахи том болгарска хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

СОФИЯ, октябриин 8. (ТАСС). Болгарска коммунистическэ партиин издательство В. И. Ленинэй Зохёолнуудай 10-дахи томые болгарска хэлэн дээрэ хэблэн гаргаа.

Хэблэлэй тираж — 20 мянган экземпляр.

Эб найрамдалай Пактын түлөө!

ЛОНДОН, октябриин 1. (ТАСС). «Дейли Уоркер» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада Англи дотор гар табигшадай тоо 833.342 хүн болобо.

Чехсловацка армиин һайндэр

ПРАГА, октябриин 8. (ТАСС). Чехословацка армиин үдэрые чехословацка арад баярай оршон байдалда тэмдэглэбэ. Немецкэ-фашистска эзэмдэгшэдһээ Чехословакиие сүлөөлхын түлөө тэмсэлтэй холбоотой түүхэтэ газарнуудаар үсэгэлдэр бүхы ороной ажалшад ёһолол хээ.

Чехословацка армиин үдэрэй ба чехословацко-советскэ эбдэршэгүй бата хани барисаанай хүндэлэлдэ зорюулан, Пражска центральна национальна комитедэй шиидхэбэрээр, Штефаникын талмай Советскэ танкистнуудай талмай гэжэ, Ирмын талмай — В. И. Чапаевай талмай гэжэ хубилгагдан нэрлэгдэбэ.

Арадай Албанида

ТИРАНА. (ТАСС). Албаниин арадай правительство электрическэ промышленность хүгжөөхэ ябадалда ехэ анхарал хандуулна. Урдада Албаниин олонхи городууд электрическэ гэрэлгүй байгаа. Мүнөө республикын бүхы городууд ба хэдэн олон деревнинүүд электрическэ гэрэлтэй бслоо.

Электроэнерги үйлэдбэрилгэ жэлһээ жэлдэ ургана. 1938 онойхитой сасуулхада тэрэнь 8 дахин һаа үлүүгээр ургаа.

Мүнөө В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ ехэ гидроэлектростанциин барилга дүүрүүтэй байна, тэрэнь столицые ба тэрэ шадарай деревнинүүдые, мүн Сталинай нэрэмжэтэ текстильнэ комбинадые электрическэ энергээр хангаха байна.

Германска Демократическа Республикын национальна шангууд баярай оршон байдалда барюулагдаба

БЕРЛИН, октябриин 7. (ТАСС). Литературын, наукын ба искусствын талаар 1951 оной онсо гайхамшаг зохёолнуудай түлөө национальна шангуудые барюулалга Германска Демократическа Республикын тогтоогдоһоор хоёр жэлэй ойн үдэр, Берлиндэхи гүрэнэй оперын байшан соо хэгдэбэ.

Хабаадагшадай нэрьемэ альгаташалгаар угтагдан, Германска Демократическа Республикын президент Вильгельм Пик трибуна дээрэ гаража, национальна шангуудые олголготой дашарамдуулан үгэ хэлээ. Удаалуулан, национальна шангай лауреадай нэрээргэ хүртэгшэдтэ—литературын, наукын ба искусствын эрхим гүлөөлэгшэдтэ президент Вильгельм Пик грамотанууд ба медальнуудые хүндэтэйгөөр барюулба.

Национальна шангууд элитэ ехэ уранзохёолшод Мартын Андерсен Нексе, Анна Зегерс, Бертольд Брехт, Гумбольтын нэрэмжэтэ Берлинскэ университедэй профессор доктор Штеккельдэ ба бусад олон хүнүүдтэ барюулагдаа.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУ[Д]

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭС[ЭЛ]

ПХЕНЬЯН, октябриин 8. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, американо-английска интервентнүүдэй ба лисынмановска сэрэгүүдэй шанга добтолгонуудые гэдэргэнь сохижо үргэлжэлөөд, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Баруун фронт дээрэ Чантанай райондо Арадай армиин частьнууд 70 танкнуудаар, артиллереэр ба авиацяар халха хэжэ, Арадай армиин хамгаалгын рубежүүдые сүмэлхые һэдэһэн дайсанай шанга 7 добтолгыень амжалтатайгаар гэдэргэнь сохёо.

Центральна фронт дээрэ ... вонһоо урдуур ба зүүн фро... рэ Янгуһаа хойгуур Арадай ... миин частьнууд дайсанай ... добтолгонуудые гэдэргэнь со...

Оронсй урда хубида дай... жа байгаа партизанска отр... дайсанда эсэргүү сохилто... шангадхана. Октябриин 4-дэ... нэр Намвониин райондохи ... цейскэ участогта добтолоо. ... тизанууд энэ байлдаанда ... най 5 автомашина үгы хэһэ... лисынмановска 50 гаран ... циинхидые плендэ абаһан бай...

Октябриин 8-да америк... авиаци Соннимай, Сарив... Аньакын, Вонсанай ба бусад ... дуудай районуудтахи амгала... тагуудые зэрлиг муухайгаар ... бодоо. Арадай армиин зе... частьнууд ба дайсанай са... дуудые агнан буудагшад дайс... 4 самолёт унагаагаа.

Риджуэйдэ Ким Ир Сенэй ба Пын Дэ-хуэйн үгэһэн харюу

ПЕКИН, октябриин 7. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Пхеньянһаа иигэжэ дамжуулна:

Корейскэ Арадай армиин Верховно главнокомандалагша генерал Ким Ир Сен ба Хитадай арадай һайндуратанай командалагша генерал Пын Дэ-хуэй Риджуэйн октябриин 4-нэй бэшэгтэ мүнөөдэр харюу эльгээгээ. Харюу соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Танай октябриин 4-нэй бэшэгые октябриин 5-да абаабди. Сентябриин 11-нэй ба октябриин 3-най хоёр харюу соогоо бидэнэр кэсонско конференциин болохо газар хубилгаха ямаршье үндэһэ байхагүй гэжэ тодорхойгоор хэлэһэн байгаабди. Кэсон ямар ушарһаа конференциин газар боложо таарахагүй байһые үндэһэлхэ ямаршье шэнэ шалтагаание мүнөөнэйнгөө бэшэг соо та хэлэжэ шадаагүй байнат. Тиимэһээ, конференциин болохо газар хубилгаха тухай эрилтые үндэһэлжэ огто болохогүй байһаниинь энээнһээ харагдана. Хэды тиимэ байбашье һаань, конференциин болохо газарые ондоо райондо урилуулхые та эрид шангаар эрижэ бэшэг соогоо үргэлжэлһэн байнат. Хэлсээнүүдэй һааталгые үргэлжэлүүлхэ зорилгоор хэгдэһэн бэшэ һаа, иимэ эрилтэ хадаа Кэсоной нейтральна зоно тухай хэлсээе танай талын эбдэһэн хэдэ хэдэн харата аашануудай түлөө харюусалгаһаа зайсахые һэдэхын тулада шэглүүлэгдэһэниинь элеэр харагдана. Кэсоной нейтральна зоно тухай хэлсээе танай эбдэһэн ябадалнууд түүхэдэ мэдээжэ болохонь лабтай, тиин конференциин болохо газарые хубилгаха зэргээр тэдэниие үгы болгожо болохогүй. Конференциин болохо газарые хубилгаал, иимэ инцидентнүүдэй түлөө харюусалгаһаа танай тала зайсажа мүн лэ шадахагүй байна.

Даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые дары һэргээхэ ба конференциин нейтральна зоно тухай тодорхой хэлсээе хоёр де... циин заседанинууд дээрэ зо... энээнэй урда тээ танай талы... жэ байһан шэнгеэр хэлсээ эб... ябадалнуудай дабтагдахагүй... ла, ондоогоор хэлэбэл, энэ хэ... нэй түлөө харюусалгые хоёр... лын даахынь тула конферен... болохо газарай аюулгүй ба... хангаха тухай хэлсээ зохёохо... хай мүнөө хэлсэгдэхэ ёһотой... гэдөөрөө мэдэнэ. Энэ зонын ... харюусалга даахагүйбди ... шалтагаанаар эшүүригүй бу... шаал хэхэ, тэрэнние танай т... дура зоргоороо эбдэжэ байха... манай талые һаатуулха зори... энээнэй урда тээ хэгдэжэ ба... шэнгеэр энэ хэлсээн саа... ашаглагдаха ёһогүй. Энэ зо... гоор, мүн танай тала эбэй хэ... нүүдые хэхые үнэхөөр эрмэ... гү, гэжэ тодоруулхые хүсэжэ, ... дэнэр үшөө нэгэ хүсэлэлгэ г... хаар бэлэн байнабди. Хэлсэ... дые хэхэ конференциин болох... зарай нейтральна зонын тер... ринь Кэсондо ба Муньсаньда... маадаха сэхэ булантай райо... рэтэр үргэдхэгдэхэ, конферен... болохо газар Паньмыньч... абаашагдажа, тэрэнние хамга... харюусалгые хоёр тала дааха... мүнөө танда дурадханабди, ... зүураа, хоёр талын делегаци... Паньмыньчжоньдо хэлсээнү... дары һэргээхэ, нейтральна з... территорие үргэдхэхэ ба ко... ренциин аюулгүй байдал ха... принципүүдые түрүүшын засе... дээрээ зохёохо, даб дээрэхи ... рэлгэ тухай хэлсээнүүдэй ам... тада туһалхын тула тодорхо... ловинүүдые, тэдэнээ дүүргэх... га зүйлнүүдые зүбшэн хэлс... тулада хоёр талын хабаадал... зохихо аппарат байгуулха ... дурадханабди.

Манай дурадхалда танай т... зүбшөөлөө үгэһэнэй һүүлээр, ... най холбооной офицернүүд ... талын делегацинуудай хоо... хэлсээнүүдые һэргээхэ тухай ... далаар танай холбооной оф... нүүдтэй консультаци хэхэ бай...

Францидахи кантональна һунгалтану[уд]

ПАРИЖ, октябриин 8. (ТАСС). Генеральна советнигүүдые һунгаха голосованиин 1-дэхи тур үсэгэлдэр үнгэргэгдэбэ. Тэрэ хадаа суглуулһан голосуудайнгаа ниитэ тоогоор нэгэдэхи һуурида гараһан коммунистическэ партиин ехэ амжалта тухай гэршэлнэ. Метрополиин 89 департаментнуудта (90 департаментһаа) болоһон голосованиин дүнгүүд тухай мүнөөдэр толилогдоһон тусхай мэдээнүүдэй ёһоор, коммунистическэ парти голосуудай 23,8 процентые суглуулба. Коммунистическэ партиин һүүлээр, «Дулдыданги бэшэнэр» гэдэгүүд ба «Таряашадай парти» —21,3 процент, социалистнууд —17,2 процент, деголлевецууд—13,4 процент, «Зүүнэй республиканецуудай нэгэдэлдэ» ородог баруунай бүлэглэлнүүдэй блок —13 процент, «Арадай республиканска хүдэлөөн» гэжэ католическа парти (МРП) —8,9 процент голосуудые абаһан байна.

Эдэ мэдээнүүд юу харуулнаб гэхэдэ, хархис бүхы партинуудай зүгһөө антикоммунистическэ кампани ябуулжа байбашье, коммунистическэ парти һунгуулиин тэмсэлдэ энэшье удаа илаһан байна.

Коммунистическэ партиин дэбжүүлһэн, эсэргүүсэлгын Республиканска ба антифашистска союзай кандидадуудай амжалтые харахадаа элдэб янзын хархис этэгээдүүд октябриин 14-дэ болохо голосованиин хоёрдохи турта блокировани хэхые шангаар бэлэдхэжэ байна. Иимэ блокировани ... правительственна лагериин п... нууд республиканска ба ан... шистска союзай кандидад... олонхи голос абаагүй газ... өөһэдынгөө кандидадуудые ... гэхэ гэжэ найдана.

«Юманите» газетэ коммун... ческэ партиин ЦК-гэй мэдү... мүнөөдэр толилоо, тэрээн со... компарти иимэ программа... мумдэ нэгэдэхые зүбшөөһэн ... партинуудай ямаршье канди... голосованиин хоёрдохи турта ... жэхээр бэлэн байһанаа мэдү... гэбэл: 1. Агууехэ табан гү... хоорондо Эб найрамдалай ... баталуулха. 2. Атомна зэбсэг ... рихо. 3. Национальна бэеэ ... хай байдал һэргээн бодхоох... бүхы оронуудай хоорондо ху... даа наймаанай таарамжатай ... рилсаануудые байгуулха. 4. ... жанай бэшэ шэнжэ шанартай ... дэм болбосоролдо эсэргүү ш... лэгдэһэн хуулинуудые болю... 5. Демократическа сүлөөн... хамгаалха, «Французска ар... нэгэдэл» (РПФ)-гэй зонхи... доро байгуулагдаһан, гражд... дайнай фашистска бүлэгүүды... рааха. 6. Ажалшадай салин ... һэ дээшэлүүлхэ. 23.600 франк... жээтэй салин хүлһэнэй найда... та минимум баталан абах... Пенсинүүд ба тэдхэмжэн... ехэдхэхэ.

Харюусалгата реда[ктор]
Б. А. ОЧИРО[В]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23 заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест информации и писем—6-84. Для международных переговоров—16.

Н—03700. Типография Управления полиграфической промышленности издательств и книжной торговли при Совети Министров БМАССР. Тираж 10...